

Regeringens proposition

2010/11:151

Nytt unionsregister för utsläppsrätter

Prop.
2010/11:151

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 31 maj 2011

Fredrik Reinfeldt

Andreas Carlgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås flera ändringar i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Huvuddelen av ändringarna motiveras av att de nationella utsläppsregistren i EU:s medlemsstater ersätts av ett nytt unionsregister på EU-nivå. Därutöver föreslås att definitionen av flygverksamhet ändras för att inkludera en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Vidare föreslås ändringar som syftar till att klargöra vad en övervaknings- och rapporteringsplan för flygverksamheter ska innehålla. Kravet på att den kontrollör som verifierar rapporten om utsläpp av växthusgaser ska vara ackrediterad enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll tas bort. I stället får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om krav på kontrollören.

I propositionen föreslås även förtydliganden i miljöbalken. Ändringarna syftar till att klargöra att det endast är sådana utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten som är tillståndspliktiga enligt lagen om handel med utsläppsrätter som inte får omfattas av tillståndsvillkor eller förelägganden som syftar till en begränsning av sådana utsläpp.

Förslaget om ändring i lagen om handel med utsläppsrätter föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 i fråga om vissa paragrafer medan förslagen i övrigt föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken.....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken.....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter.....	8
3	Ärendet och dess beredning.....	19
4	Bakgrund till handelssystemet.....	20
5	Ett nytt unionsregister.....	22
6	Flygutsläppsdirektivet och EES.....	27
7	Ackreditering av kontrollörer.....	29
8	Övervaknings- och rapporteringsplan för flygverksamhet.....	30
9	Förtydliganden i miljöbalken.....	31
10	Ikraftträdande.....	33
11	Konsekvenser.....	34
12	Författningskommentar.....	35
12.1	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken.....	35
12.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken....	35
12.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken.....	36
12.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter.....	36
Bilaga 1	EU:s registerförordning – Kommissionens förordning (EU) nr 920/2010.....	45
Bilaga 2	Promemorians lagförslag – registerförordningen.....	97
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna – registerförordningen.....	109
Bilaga 4	Promemorians lagförslag – ackreditering och marknadskontroll.....	110
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna – ackreditering och marknadskontroll.....	112
Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag.....	113
Bilaga 7	Lagrådets yttrande.....	126

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 maj 2011	129	Prop. 2010/11:151
Rättsdatablad.....	130	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326)
om ändring i miljöbalken,
3. lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken,
4. lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 19 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 kap.

19 §

Yrkanden om ersättning till följd av vattenverksamhet eller en åtgärd enligt 11 kap. 22 § och synpunkter i anledning av utlåtande om verksamheten enligt 12 § *skall* framställas skriftligen eller muntligen senast vid huvudförhandlingen. *Miljödomstolen* får avvisa senare framställda yrkanden och synpunkter, om de inte har föranletts av iakttagelser vid syn eller av andra omständigheter som har förekommit under huvudförhandlingen.

Yrkanden om ersättning till följd av vattenverksamhet eller en åtgärd enligt 11 kap. 22 § och synpunkter i anledning av utlåtande om verksamheten enligt 12 § *ska* framställas skriftligen eller muntligen senast vid huvudförhandlingen. *Mark- och miljödomstolen* får avvisa senare framställda yrkanden och synpunkter, om de inte har föranletts av iakttagelser vid syn eller av andra omständigheter som har förekommit under huvudförhandlingen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i nämnda balk ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2010:944

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får lämnas för begränsad tid. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan tidsbegränsning.

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får förenas med villkor.

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

För verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får dock inte beslutas villkor om begränsning av utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det inte beslutas villkor om begränsning av utsläppen eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 a § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål ska innehålla finns i 22 kap. 1 §. *Regeringen får meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende ska innehålla.*

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 a § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål ska innehålla finns i 22 kap. 1 §.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 9 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2009:1326) om ändring i nämnda balk ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2009:1326

Föreslagen lydelse

26 kap.

9 §

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande förelägganden eller förbud som är nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer.

I fråga om *verksamheter* som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet* omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får *det* inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläppen* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

dels att 4 kap. 6, 12 och 13 §§ samt 8 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 11 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 och 2 e §§, 2 kap. 14 §, 4 kap. 1, 2, 5, 7–11 och 15–20 §§, 5 kap. 1 §, 6 kap. 1–3 §§, 8 kap. 7 och 10–12 §§ och 9 kap. 1 § samt rubrikerna närmast före 4 kap. 1 § och 6 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 6 och 20 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

I denna lag avses med

anläggning: en fast teknisk enhet där det bedrivs en eller flera verksamheter som ger upphov till utsläpp som kräver tillstånd enligt denna lag, inklusive all annan därmed direkt förknippad verksamhet, som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som bedrivs på platsen och som kan påverka utsläpp och föroreningar, och

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium *eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

2 e §²

Med registerförordningen avses i denna lag *kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 av den 21 december 2004, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europapar-*

Med registerförordningen avses i denna lag *kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets*

¹ Senaste lydelse 2009:685.

² Senaste lydelse 2009:685.

*lamentets och rådets direktiv 2003/87/EG Prop. 2010/11:151
2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG³.
280/2004/EG.*

2 kap.

14 §⁴

Övervaknings- och rapporteringsplanen enligt 13 § ska

1. innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. och för att beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, och

2. vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur beräkningen av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan ska göras.

Övervaknings- och rapporteringsplanen enligt 13 § ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. Om verksamhetsutövaren avser att ansöka om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap. 1 §, ska planen även innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att möjliggöra en beräkning av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan.

Planen ska vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

4 kap.

Utsläppsregister och anläggningsregister Unionsregister

1 §⁵

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett *utsläppsrättsregister* finns i registerförordningen.

Ett anläggningsregister skall upprättas över de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag.

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett *unionsregister* finns i registerförordningen.

³ EUT L 270, 14.10.2010, s. 1 (Celex 32010R0920).

⁴ Senaste lydelse 2009:685.

⁵ Senaste lydelse 2006:643.

Utsläppsregisteret och anläggningsregistret skall föras av den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten).

Den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten) är den nationella administratör som avses i artikel 6.1 i registerförordningen. Kontoföringsmyndigheten ska administrera konton i unionsregistret som myndigheten har öppnat och som tillhör följande kontotyper:

- 1. Sveriges nationella konton,*
- 2. depåkonton för verksamhetsutövare,*
- 3. depåkonton för luftfartygsoperatörer,*
- 4. persondepåkonton,*
- 5. depåkonton för handelsplattformar, och*
- 6. kontrollörskonton.*

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *skall* inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *ska* inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

2 §⁶

En utsläppsrätt är giltig enbart under den handelsperiod för vilken den är utfärdad.

I artikel 61 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

I artikel 57 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

5 §

En ansökan om *personligt* konto eller en ansökan om registrering i *utsläppsregisteret* skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt *på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bestämmande, kontoföringsmyndigheten föreskriver.*

En ansökan om *att öppna ett* konto eller en ansökan om registrering i *unionsregistret* ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt.

⁶ Senaste lydelse 2006:643.

Minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto som anges i 1 § andra stycket 4 ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige.

7 §

Om en ansökan om registrering enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där eller i de föreskrifter som meddelats med stöd av den paragrafen, skall ansökan avvisas.

Om en ansökan enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan. Om föreläggandet inte följs, ska ansökan avvisas.

8 §

Om en ansökan om personligt konto enligt 5 § eller om registrering av överlåtelse enligt 6 § inte uppfyller de krav som anges i 5 respektive 6 §, skall sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan.

Om den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto inte har ett ombud som uppfyller kravet i 6 §, ska ansökan avvisas.

Kontoföringsmyndigheten skall avvisa ansökningen, om ett föreläggande om komplettering inte följs.

9 §⁷

Kontoföringsmyndigheten skall avslå en ansökan om registrering

1. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 11 eller 12 §,

2. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska kommissionens centrala register eller det centrala registret för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

Kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om registrering som inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska unionens transaktionsförteckning eller den internationella transaktionsförteckningen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

⁷ Senaste lydelse 2006:643.

När kontoföringsmyndigheten vidtagit en registreringsåtgärd i utsläppsregistret skall kontohavaren skriftligen underrättas om det.

Om ansökan överförts elektroniskt enligt föreskrifter meddelade med stöd av 5 § får även underrättelsen överföras elektroniskt.

I artikel 11 i registerförordningen finns det bestämmelser om att en kontohavare ska underrättas om vissa processer som rör kontot.

Om ansökan överförts elektroniskt enligt 5 § får även underrättelsen överföras elektroniskt.

11 §

Underrättas kontoföringsmyndigheten om att någon som finns antecknad i utsläppsregistret har gått i konkurs, skall en anteckning om detta göras på berörda konton.

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. anteckning i unionsregistret av beslut om att någon som finns registrerad i unionsregistret har försatts i konkurs eller att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller betalningssäkrats,

2. avvisning av en ansökan om registrering som inte är förenlig med en sådan anteckning, och

3. borttagande av en sådan anteckning.

15 §⁸

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i utsläppsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i utsläppsregistret.

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i de konton i unionsregistret som kontoföringsmyndigheten administrerar enligt 1 §.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i unionsregistret.

⁸ Senaste lydelse 2006:643.

I fråga om personuppgifter skall utsläppsrättsregistret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för Personuppgifter som kontoföringsmyndigheten administrerar i unionsregistret ska ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som staten, ett landsting eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och

a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i utsläppsrättsregistret, a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i unionsregistret,

b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om utsläppsrätter eller kyotoenheter, eller

c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,

2. omsättning av utsläppsrätter eller kyotoenheter, samt

3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om utsläppsrätter eller kyotoenheter utgör underlag för prövningar eller beslut.

17 §

Kontoföringsmyndigheten skall på begäran lämna ut uppgift i utsläppsrättsregistret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till utsläppsrättsregistret. Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgift i unionsregistret till tillsynsmyndigheten.

18 §

Kontoföringsmyndigheten skall årligen, senast den 31 januari, underätta en innehavare av ett konto i utsläppsrättsregistret om innehållet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår. Kontoföringsmyndigheten ska senast den 31 januari varje år ge innehavaren av ett konto som anges i 4 kap. 1 § andra stycket 2, 3, 4 eller 5 ett besked om innehållet på kontot per den 31 december det närmast föregående kalenderåret.

Beskedet ska lämnas genom att det hålls tillgängligt elektroniskt där kontoföringsmyndigheten håller annan information tillgänglig för kontohavaren.

19 §

En uppgift på ett konto i utsläppsrättsregistret, skall rättas om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknepel En uppgift på ett konto i unionsregistret ska rättas, om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknepel eller

⁹ Senaste lydelse 2006:643.

eller liknande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs *skall* ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

liknande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs *ska* ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

Bestämmelser om återkallande av transaktioner i unionsregistret finns i artikel 51 i registerförordningen.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller i stället för första stycket bestämmelserna om rättelse i 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

20 §¹⁰

För upprättande av konto i utsläppsrätsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut en avgift. Regeringen meddelar föreskrifter om avgiften.

Kontoföringsmyndigheten får ta ut en avgift för att öppna ett persondepåkonto eller ett depåkonto för handelsplattform i unionsregistret.

Avgiften får inte belasta verksamheter med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter.

20 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om sådan avgift som avses i 20 §.

5 kap.

1 §¹¹

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av de växthusgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll,

2. vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, och

2. vara verifierad av en kontrollör enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 § 2, och

3. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:1324.

¹¹ Senaste lydelse 2009:1325.

1 §¹²

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske *till kontoföringsmyndigheten* senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret.

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret. *Överlämnandet får inte med stöd av 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid ske senare än den 30 april. I artiklarna 46–48 i registerförordningen finns det bestämmelser om förfarandet för överlämnande.*

Om en verifierad rapport enligt 5 kap. 1 § inte har getts in innan ett beslut av tillsynsmyndigheten enligt 5 kap. 2 § första stycket har vunnit laga kraft, ska antalet utsläppsrätter motsvara de sammanlagda utsläppen enligt detta beslut.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *behörig myndighet* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövers skyldighet enligt första stycket.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *nationell administratör* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövers skyldighet enligt första stycket.

Annulering av utsläppsrätter**Borttagande och annullering**2 §¹³

Bestämmelser om *annulering* av utsläppsrätter och kyotoenheter finns i artiklarna 58–62 i registerförordningen.

I artiklarna 49 och 50 i registerförordningen finns *det* bestämmelser om *förfarandet för att ta bort* utsläppsrätter och *annullera* kyotoenheter.

3 §¹⁴

En utsläppsrätt, utsläppsminskingsenhet eller certifierad ut-

En utsläppsrätt, utsläppsminskingsenhet eller certifierad ut-

¹² Senaste lydelse 2009:685.

¹³ Senaste lydelse 2006:643.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:643.

släppsminskning får inte överlämnas för att fullgöra skyldigheten enligt 1 § första stycket, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller *blivit föremål för betalningssäkring*.

En utsläpps rätt eller kyotoenhet får inte överlämnas för frivillig annullering enligt artikel 62 i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller *blivit föremål för betalningssäkring*.

släppsminskning får inte överlämnas för att fullgöra skyldigheten enligt 1 § första stycket, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller *betalningssäkrats*.

En utsläpps rätt eller kyotoenhet får inte tas bort eller annulleras enligt artiklarna 49 och 50 i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller *betalningssäkrats*.

8 kap.

7 §

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläpps rätter till *kontoföringsmyndigheten*, när denne skall överlämna utsläpps rätter för det efterföljande kalenderåret.

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläpps rätter, när denne ska överlämna utsläpps rätter för det efterföljande kalenderåret.

10 §¹⁵

Den som lider skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § har rätt till ersättning av staten.

Den som lider skada till följd av ett *fel som rättas* enligt 4 kap. 19 § *första stycket* har rätt till ersättning av staten, *om rättelsen avser en felregistrering som gjorts av kontoföringsmyndigheten*.

Ersättning lämnas inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter bort inse att fel förekommit.

11 §

Utöver vad som följer av 9 § gäller *bestämmelserna* i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:685.

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 9 och 10 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 10 § av den myndighet som regeringen bestämmer.

9 kap.

1 §¹⁶

Följande beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen:

1. beslut om tillstånd enligt 2 kap.,
2. beslut om godkännande av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt 2 kap. 14 §,
3. beslut om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap.,
4. beslut om korrigering av tilldelningsbeslut enligt 4 kap. 4 §,
5. beslut om avvisning enligt 4 kap. 7 eller 8 §,
6. beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § första stycket,
 7. beslut om att vägra öppna ett persondepåkonto enligt artikel 13.4 i registerförordningen eller ett depåkonto för handelsplattform enligt artikel 14.4 i registerförordningen,
 8. beslut om att inte godkänna ett behörigt ombud eller extra behörigt ombud enligt artikel 20.4 i registerförordningen,
 9. beslut om att vägra att uppdatera kontouppgifter eller uppgifter om behörigt ombud enligt artikel 21.1 i registerförordningen,
 10. beslut enligt artikel 27.1 eller 27.3 i registerförordningen om att stänga av tillträdesrätten till ett konto enligt artikel 27.5 i samma förordning,
7. beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,
8. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,
9. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,
11. beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,
12. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,
13. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,
14. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,

¹⁶ Senaste lydelse 2010:941.

11. beslut om offentliggörande av verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,

12. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och

13. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

15. beslut om offentliggörande av *en* verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,

16. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och

17. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 i fråga om 1 kap. 2 §, 2 kap. 14 § och 5 kap. 1 § och i övrigt den dag regeringen bestämmer.

3 Ärendet och dess beredning

EU:s nya registerförordning

Miljödepartementet tagit fram en promemoria med förslag till ändringar i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter med anledning av EU:s nya registerförordning – kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG (EUT L 270, 14.10.2010, s. 1, Celex 32010R0920), *bilaga 1*. Utöver de ändringar som motiveras av EU:s nya registerförordning, föreslogs i promemorian en ändring av definitionen av flygverksamhet så att definitionen också inkluderar en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Promemorian innehöll också förslag till förtydliganden i miljöbalken. Promemorians förslag, som återges i *bilaga 2*, har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgänglig i Miljödepartementet (M2011/1275/R).

EU:s förordning om ackreditering och marknadskontroll

Miljödepartementet tagit fram en promemoria om förslag till ändringar i lagen om handel med utsläppsätter med anledning av att det inom EU har tagits fram ett regelverk för organisation och tillvägagångssätt vid ackreditering – Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30, Celex 32008R0765). Promemorians förslag, som återges i *bilaga 4*, har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanser finns i *bilaga 5*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgänglig i Miljödepartementet (M2009/4876/R).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 12 maj att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Regeringen har följt Lagrådets förslag till ändringar (se författningskommentaren).

Efter Lagrådets granskning har det uppmärksammats att det i 22 kap. 19 § miljöbalken finns en hänvisning till miljödomstol som förbisetts i ett tidigare lagstiftningsärende. Eftersom miljödomstolarna den 2 maj 2011 har bytt namn till mark- och miljödomstolar innehåller propositionen ett förslag till följändring i denna paragraf. Ändringen är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund till handelssystemet

Som en viktig del i EU:s program mot klimatförändringar har EU etablerat ett system för handel med utsläppsrätter som ansluter till Kyotoprotokollet. Den första handelsperioden, 2005–2007, har avslutats och den andra handelsperioden, 2008–2012, har inletts. Förberedelserna för den tredje handelsperioden, 2013–2020, pågår. Regelverket för handelssystemet finns i handelsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32, Celex 32003L0087). För närvarande omfattar handelssystemet förbränningsanläggningar, oljeraffinaderier, anläggningar för produktion eller bearbetning av järn, stål, glas och glasfiber, cement och keramik samt anläggningar för tillverkning av papper eller pappersmassa. För dem som driver sådana anläggningar är det obligatoriskt att delta i systemet för handel med utsläppsrätter.

Huvuddelen av handelsdirektivet genomförs i svensk rätt genom lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Utgångspunkten är att utsläpp av koldioxid inte får ske från anläggningar som omfattas av systemet, om inte ett särskilt tillstånd finns. Länsstyrelsen prövar ansökningar om tillstånd. Verksamhetsutövarna får ansöka om tilldelning av utsläppsrätter för varje handelsperiod. Regeringen upprättar en nationell fördelningsplan som anger hur utsläppsrätterna ska fördelas. Den nationella fördelningsplanen ska godkännas av Europeiska kommissionen. En verksamhetsutövare är skyldig att genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av koldioxid och varje år ge in en verifierad rapport om utsläppen. Verksamhetsutövaren är också skyldig att varje år överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. De överväganden som gjordes i samband med införandet av lagen om handel med utsläppsrätter framgår av propositionen Handel med utsläppsrätter II (prop. 2004/05:18).

Handelsdirektivet har ändrats genom länkdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG av den 27 oktober 2004 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer (EUT L 338, 13.11.2004, s. 18, Celex 32004L0101). Avsikten med länkdirektivet är att knyta EU:s handel med utsläppsrätter till de delar av Kyotoprotokollet som rör de projektbaserade mekanismerna, dvs. gemensamt genomförande och mekanismen för ren utveckling. Mekanismerna är i grunden ett sätt att få till stånd kostnadseffektiva utsläppsminskningar som en part kan använda sig av för att uppfylla sitt kvantifierade åtagande i Kyotoprotokollet. Genom länkdirektivet kan även verksamhetsutövare med anläggningar som omfattas av handelsdirektivet tillgodogöra sig utsläppsminskningar från de projektbaserade mekanismerna. Utsläppsminskningarna från ett projekt omvandlas till ett tillgodohavande som kan säljas och köpas på den

marknad som handelssystemet utgör. Under vissa förutsättningar får sådana tillgodohavanden användas när verksamhetsutövare redovisar utsläppsrätter enligt EU:s handelssystem. Genomförandet av länkdirektivet innebär vissa ändringar i lagen om handel med utsläppsrätter samt i förordningen om handel med utsläppsrätter, se regeringens proposition Utvecklad utsläppshandel för minskad klimatpåverkan (prop. 2005/06:184).

Handelsdirektivet har därefter ändrats genom flygutsläppsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 8, 13.1.2009, s. 3, Celex 32008L0101). Genom flygutsläppsdirektivet inkluderas luftfarten i handelssystemet från och med 2012. Den luftfart som ska omfattas av handelssystemet är flyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium. Betydelsefulla undantag innebär dock att bl.a. flertalet flygbolag med begränsad verksamhet inom Europeiska unionen och sportflygningar inte omfattas. Den som bedriver en flygverksamhet ska för de flygningar som omfattas av handelssystemet övervaka utsläppen av koldioxid. Verksamhetsutövaren måste också för varje år kunna redovisa utsläppsrätter som täcker de faktiska utsläppen. Verksamhetsutövaren ska ha en plan för de åtgärder som vidtas för att övervaka och rapportera utsläppen. Flygets införande i handelssystemet innebär ändringar i lagen om handel med utsläppsrätter, se regeringens proposition Flyget i utsläppshandeln (prop. 2008/09:147).

Slutligen har handelsdirektivet ändrats genom det s.k. ändringsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser, EUT L 140, 5.6.2009, s. 63, Celex 32009L0029). Syftet med detta ändringsdirektiv är att reglera handeln med utsläppsrätter efter 2012. Av regeringens proposition Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter (prop. 2009/10:28) framgår bakgrunden och skälen för de ändringar i lagen om handel med utsläppsrätter som ändringsdirektivet medfört.

5 Ett nytt unionsregister

Regeringens förslag: Lagen om handel med utsläppsätter ändras för att anpassas till EU:s nya registerförordning och inrättandet av ett unionsregister på EU-nivå. Inrättandet av ett unionsregister medför följande ändringar:

- Kontoföringsmyndigheten är den myndighet som ska administrera Sveriges nationella konton i unionsregistret och de övriga konton som omfattas av svensk jurisdiktion.

- Minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto ska vara folkbokfört eller ha sitt säte i Sverige.

- Skyldigheten för kontoföringsmyndigheten att på berörda konton i registret anteckna beslut om konkurs, utmätning, kvarstad och betalningssäkring ersätts av ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om anteckning i unionsregistret av sådana beslut, om avvisande av ansökan om registrering i registret som inte är förenligt med ett sådant beslut och borttagande av en sådan anteckning.

- Tillsynsmyndighetens direktåtkomst till utsläppsregistret tas bort.

- Kontoföringsmyndigheten får elektroniskt lämna besked om innehav på konton i registret.

- Det förtydligas att överlämnandet av utsläppsätter sker enligt det förfarande som anges i registerförordningen och inte genom ett överlämnande av utsläppsätter till kontoföringsmyndigheten.

Det klargörs att lagen om beräkning av lagstadgad tid inte kan åberopas till stöd för att överlämna utsläppsätter senare än den 30 april.

- Möjligheten till skadestånd av staten till följd av tekniska fel i registret tas bort och skadestånd till följd av felregistrering utgår endast om felet är orsakat av kontoföringsmyndigheten.

- Det blir möjligt att överklaga flera av de beslut som kontoföringsmyndigheten meddelar med stöd av registerförordningen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Kravet på att ett ombud ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige har i regeringens förslag begränsats till att endast gälla persondepåkonton. Den myndighet som i Sverige ska vara nationell administratör ska enligt regeringens förslag benämnas kontoföringsmyndighet och inte kontomyndighet. Promemorians förslag till bestämmelser om anteckning på konton om beslut om konkurs m.m., om avvisande av ansökan om registrering som inte stämmer överens med anteckning på kontot samt om borttagande av anteckning ersätts i regeringens förslag med ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Remissinstanserna: *Kommerskollegium* har anfört att utvecklingen av utsläppshandelssystemet är positivt och att ett gemensamt unionsregister bör leda till ökad samordning och transparens. *Statens energimyndighet* har anfört att myndigheten föredrar benämningen kontoföringsmyndighet eller nationell administratör framför det i promemorian föreslagna kontomyndighet, eftersom de två först nämnda benämningarna bättre beskriver

myndighetens funktion. *Naturvårdsverket* och *Transportstyrelsen* har föreslagit att luftfartygsdepåkonton undantas från kravet på att minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett konto i unionsregistret ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige eftersom operatörer av luftfartyg som sällan flyger till Sverige i regel saknar förankring i Sverige. *Naturvårdsverket* har också framfört att det i fråga om kontrollörskonton bör vara tillräckligt att ett ombud uppfyller kraven i artikel 17 och i bilaga IV och V till registerförordningen eftersom kontrollörer är fria att verka på den inre marknaden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och därmed kan ha sitt säte eller vara folkbokfört i annan medlemsstat än Sverige. *Transportstyrelsen* har också framfört att en ansökan om att öppna luftfartygsdepåkonto borde kunna tas emot av *Naturvårdsverket* eftersom *Naturvårdsverket* är kontaktnmyndighet för övervaknings- och rapporteringsplaner samt är den myndighet som tilldelar utsläppsrätter till flyget. Något krav på att särskilt sända in en ansökan om öppnande av konto till Statens Energimyndighet borde, enligt *Transportstyrelsen*, inte finnas utan de båda myndigheterna borde finna en gemensam lösning som underlättar för luftfartygsoperatörerna, i synnerhet de mindre operatörerna med små utsläpp.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Enligt artikel 19 i det ursprungliga handelsdirektivet var varje medlemsstat skyldig att upprätta och administrera ett nationellt register. Registret är i praktiken en elektronisk databas för att bl.a. hantera uppgifter om

- upprättande av konton för verksamhetsutövare som omfattas av handelssystemet,
- upprättande av konton för andra fysiska och juridiska personer,
- utfärdande av tilldelade utsläppsrätter,
- innehav av utsläppsrätter,
- överlåtelse (köp och försäljning) av utsläppsrätter,
- eventuellt sparande av utsläppsrätter, och
- återlämning och annullering av utsläppsrätter.

Handelsdirektivet har senast ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapens system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (ändringsdirektivet). När det gäller register innebär artikel 19 i ändringsdirektivet att i stället för nationella register ska utsläppsrätter som utfärdas från och med den 1 januari 2012 hållas i ett gemenskapsregister för att möjliggöra åtgärder för underhåll av de depåkonton som öppnats i medlemsstaterna och för tilldelning, överlämnande och annullering av utsläppsrätter.

En ny registerförordning

Gemensamma bestämmelser om medlemsstaternas nationella register finns i kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 av den 21 december 2004, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG (EUT L 386, 29.12.2004, s. 1, Celex 32004R2216). Under 2010 beslutade kommissionen om en ny registerförordning, kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG (EUT L 270, 14.10.2010, s. 1, Celex 32010R0920).

Den nya registerförordningen innehåller de anpassningar som krävs med anledning av att de nationella registren ska ersättas av ett gemenskapsregister enligt artikel 19 i ändringsdirektivet. Förutom att alla utsläppsrätter från och med den 1 januari 2012 ska utfärdas i ett centralt register som är gemensamt för hela EU så innehåller den nya registerförordningen även de utökade krav som ställs på utsläppsregistret till följd av att flyget inkluderas i utsläppshandeln från och med den 1 januari 2012. Registerförordningen är direkt tillämplig för medlemsstaterna men innehåller inte en fullständig reglering. Precis som i fråga om den tidigare registerförordningen lämnas ett visst utrymme åt medlemsstaterna.

Unionsregistret

Som en följd av Lissabonfördraget kommer det centrala registret få namnet unionsregistret. Registret innebär en konsolidering av samtliga 27 europeiska utsläppsregister. Ingen medlemsstat kommer från och med 2012 behöva att hålla ett eget register utan Europeiska kommissionen upprätthåller och driver en central IT-plattform (artikel 6.2 i registerförordningen). Varje medlemsstat kommer även fortsättningsvis att vara skyldig att administrera det egna landets konton i unionsregistret. Enligt artikel 6.1 i registerförordningen ska varje medlemsstat utse en nationell administratör som ska ha tillträde till och administrera landets egna konton och de konton som omfattas av landets jurisdiktion. Enligt förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter är det Statens energimyndighet som är kontoföringsmyndighet för det nuvarande utsläppsregistret. Regeringen avser att utse Statens energimyndighet till att vara den nationella administratör som avses i artikel 6.1 i registerförordningen. I Sverige kommer den nationella administratören att benämnas kontoföringsmyndighet, dvs. samma benämning som för närvarande används för den myndighet som upprätthåller och administrerar Sveriges nationella register. Av bilaga I till registerförordningen framgår vilka konton som kontoföringsmyndigheten ska ha ansvaret för att administrera. Ansvaret omfattar de svenska nationella konton som staten är kontohavare för samt depåkonton för verksamhetsutövare, depåkonton för luftfartygsoperatörer, persondepåkonton, depåkonton för handelsplattformar och kontrollörskonton. Myndighetens ska enligt artikel 6.1 öppna, stänga av tillträdesrätt till och avsluta ett konto, godkänna behöriga ombud, tillåta sådana ändringar av kontouppgifter som kräver myndighetens godkännande och inleda transaktioner som kontohavaren begär enligt artikel 19.4. De konton för vilka Statens energimyndighet är kontoföringsmyndighet för omfattas enligt registerförordningen av svensk jurisdiktion (artikel 10.4).

Den nya registerförordningen innebär att lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter behöver ändras i vissa avseenden. Flest ändringar krävs det i 4 kap. lagen om handel med utsläppsrätter som innehåller bestämmelser om registrering av utsläppsrätter. Några ändringar är främst av redaktionell karaktär. Ordet *utsläppsregister* ersätts av *unionsregister* och hänvisningar till artiklar i registerförordningen ändras som en konsekvens av att den nuvarande registerförordningen ersätts av en ny. Förutom ändringar av redaktionell karaktär medför den nya registerförordningen och inrättandet av ett unionsregister även ändringar i sak.

Krav på att ombud ska finnas i Sverige

Av artikel 19.6 i registerförordningen framgår att en medlemsstat kan kräva att ett ombud har permanent adress eller är registrerad i medlemsstaten. Kravet kan ställas oavsett vilken typ av konto det gäller. Med anledning av de synpunkter som Naturvårdsverket och Transportstyrelsen har lämnat bör ett krav på att minst ett ombud ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige endast gälla i fråga om persondepåkonto. Det är enligt Statens energimyndighet i första hand för persondepåkonton som myndigheten har identifierat ett behov av att ha möjlighet att kontakta ett ombud i Sverige.

Anteckningar i registret

I 4 kap. 11 och 12 §§ lagen om handel med utsläppsrätter finns bestämmelser om att kontoföringsmyndigheten ska anteckna om en kontohavare har gått i konkurs eller om en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring. I dessa fall ska enligt 4 kap. 9 § en ansökan om registrering som inte är förenlig med en sådan anteckning avvisas. Syftet med bestämmelserna är att skydda rättighetshavare och tredje man som avser att förvärva utsläppsrätter. I 4 kap. 13 § finns bestämmelser om borttagande av anteckningar som införts med stöd av 11 och 12 §§.

Den nya registerförordningen innebär att det är kommissionen som ska upprätthålla och driva den IT-plattform där unionsregistret kommer att finnas. Eftersom IT-plattformen ännu inte är färdigställd, är det för närvarande oklart om det tekniskt sett kommer att vara möjligt att på konton i unionsregister anteckna uppgifter om konkurs, utmätning, kvarstad eller betalningssäkring. Det är därför lämpligt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får ett bemyndigande att meddela föreskrifter om anteckning i unionsregistret av beslut om att någon som finns antecknad i registret har försatts i konkurs eller att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller betalningssäkrats. Bemyndigandet bör även omfatta möjlighet att meddela föreskrifter om borttagande av en sådan anteckning och att en ansökan om registrering som inte är förenlig med en anteckning i registret ska avvisas. Bemyndigandet innebär att regeringen kan meddela föreskrifter som är anpassade till unionsregistrets tekniska förutsättningar.

Naturvårdsverket har tillsynsansvaret för att lagen om handel med utsläppsätter och dess förordning följs. Av 4 kap. 17 § lagen om handel med utsläppsätter följer att Naturvårdsverket i egenskap av tillsynsmyndighet har direktåtkomst till utsläppsregistret. Troligen kommer unionsregistrets tekniska utformning inte att medge någon direktåtkomst för tillsynsmyndigheten. Naturvårdsverket har hittills inte använt sig av sin möjlighet till direktåtkomst. Eftersom det behov som tillsynsmyndigheten kan ha av uppgifter i unionsregistret kan tillgodoses genom att tillsynsmyndigheten begär ut uppgifterna från kontoföringsmyndigheten, kan möjligheten till direktåtkomst för tillsynsmyndigheten tas bort.

Årsbesked till kontohavare

Enligt 4 kap. 18 § lagen om handel med utsläppsätter ska kontoföringsmyndigheten årligen underrätta kontohavare om innehållet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår. Denna skyldighet innebär en omfattande pappershantering. I syfte att underlätta för kontoföringsmyndigheten bör det vara möjligt för myndigheten att lämna kontobeskedet elektroniskt genom att hålla det tillgängligt på den plats i registret där annan information lämnas till kontohavaren. Innehavaren kan då själv gå in på registret och ta del av kontobeskedet.

Överlämnandet av utsläppsätter

Det finns bestämmelser om förfarandet för att överlämna utsläppsätter i 6 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsätter. Enligt bestämmelsens nuvarande lydelse kan man få uppfattningen att utsläppsätterna överlämnas till kontoföringsmyndigheten. I praktiken sker förfarandet helt elektroniskt. Av den nya registerförordningen framgår av artiklarna 46–48 att kontohavaren föreslår att ett visst angivet utsläppsätter ska flyttas från innehavarens konto till unionsregistrets konto för borttagning av utsläppsätter. För att lagen om handel med utsläppsätter bättre ska överensstämma med det faktiska förfarandet bör 6 kap. 1 § och 8 kap. 7 § ändras.

Det datum när utsläppsätterna senast ska ha överlämnats, den 30 april, följer av artikel 12.2a och 12.3 i handelsdirektivet. Eftersom datumet följer av direktivet är det inte möjligt att göra avsteg från det. Det har förekommit att verksamhetsutövare som har varit försenade med att överlämna utsläppsätter har hänvisat till lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid. Det finns därför anledning att i 6 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsätter klargöra att lagen om beräkning av lagstadgad tid inte är tillämplig vid överlämnande av utsläppsätter.

Statens ansvar för fel i registret

I 8 kap. lagen om handel med utsläppsätter finns bestämmelser om skyldighet för staten att utge ersättning i vissa fall. Ersättningsskyldighet uppkommer om en kontohavare lider skada till följd av ett tekniskt fel i utsläppsregistret. När de nationella utsläppsregistren ersätts av ett unionsregister som Europeiska kommissionen upprätthåller och driver, är det inte längre staten som är ansvarig för eventuella tekniska fel i registret.

Skyldigheten för staten att utge ersättning till följd av tekniska fel bör därför tas bort. Med tekniskt fel avses fel i den mjuk- eller hårdvara som används för registret. Skyldigheten att utge ersättning på grund av skador som uppkommit till följd av rättelser av uppgifter i registret begränsas till att enbart avse rättelser som sker till följd av en felregistrering som kon- toföringsmyndigheten har gjort.

Ansökningar om öppnande av konto

Transportstyrelsen har framfört att en ansökan om att öppna luftfartygs- depåkonto borde kunna tas emot av Naturvårdsverket. Med hänsyn till att artikel 16 i registerförordningen föreskriver att en ansökan från en luft- fartygsoperatör ska göras till den nationella administratören är det inte möjligt att göra den ändring som Transportstyrelsen föreslagit. Statens energimyndighet arbetar tillsammans med Naturvårdsverket för att på olika sätt tillhandahålla information till operatörerna i syfte att underlätta för dem att kontakta rätt myndighet. Myndigheterna arbetar löpande för att tydliggöra de olika roller som myndigheterna har inom systemet för handel med utsläppsrätter.

6 Flygutsläppsdirektivet och EES

Regeringens förslag: Definitionen av flygverksamhet ändras för att inkludera en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbets- området (EES).

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Naturvårdsverket* har anfört att eftersom EES-av- talet inkluderar flygutsläppsdirektivet kan definitionen av flygverksam- het förenklas så att den endast hänvisar till flygningar som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbets- områdets territorium. *Swedavia* har anfört att det är positivt att flygtrafik tillhörande det Europeiska ekonomiska samarbetsorganet (ESS) inklude- ras i systemet för handel med utsläppsrätter.

Skälen för regeringens förslag: Handelsdirektivet har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för han- del med utsläppsrätter inom gemenskapen, det s.k. flygutsläppsdirektivet. Avsikten med flygutsläppsdirektivet är att begränsa luftfartens påverkan på klimatet genom att utsläpp av koldioxid från luftfartsverksamhet inte- greras i gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter.

I handelsdirektivet lades genom flygutsläppsdirektivet till ett nytt kapi- tel II efter artikel 3 som ska tillämpas på tilldelning och utfärdande av ut- släppsrätter till luftfartsverksamhet. Som huvudregel avses med luftfarts- verksamhet flygningar som avgår från eller ankommer till en flygplats belägen inom en medlemsstats territorium. Undantag görs för bl.a. flyg- ningar vars maximala certifierade startmassa understiger 5 700 kilogram och flygningar som uteslutande utförs vid officiella uppdrag för transport

av regerande monark och hans eller hennes närmaste familj, statsöverhuvud eller regeringschefer i en annan stat än en medlemsstat. Ett viktigt undantag är också flygningar som genomförs av en verksamhetsutövare som ägnar sig åt kommersiella lufttransporter och som under tre fyramånadersperioder i följd genomför mindre än 243 flygningar per period eller vars utsläpp för flygningarna understiger 10 000 ton per år, se 17 a § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsätter som genomförs bilaga I till handelsdirektivet.

Gemensamma EES-kommittén beslutade den 1 april 2011 att införliva flygutsläppsdirektivet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, se beslut nr 6/2011 av om ändring av bilaga XX (Miljö) till EES-avtalet, EUT L 93, 7.4.2011, s. 35. Det innebär att flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska inkluderas i handelssystemet. EES-länderna kommer att bli administrerande medlemsstat för flygbolag om det följer av artikel 18 a i handelsdirektivet. Det kan få till följd att Sverige upphör att vara administrerande medlemsstat för ett flygbolag och att det i stället blir ett EES-land som blir administrerande medlemsstat för bolaget. För de verksamhetsutövare som omfattas av lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter kommer ändringen att innebära att även flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet måste täckas av utsläppsätter.

När flygutsläppsdirektivet nu har inkluderats i EES-avtalet behöver definitionen av flygverksamhet i lagen om handel med utsläppsätter ändras för att inkludera en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Flyget inkluderas i handeln med utsläppsätter från och med den 1 januari 2012. Varje verksamhetsutövare ska redan under 2009 ha lämnat in en övervaknings- och rapporteringsplan. Under 2010 ska verksamhetsutövare som bedriver luftfartsverksamhet och avser att ansöka om tilldelning av utsläppsätter ta fram uppgifter om tonkilometer, dvs. luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, för sådan luftfartsverksamhet som verksamhetsutövaren bedrivit under 2010. Dessa uppgifter ligger sedan till grund för tilldelningen av utsläppsätter. En verksamhetsutövaren ansöker om den tilldelning som ska ske gratis genom att senast den 31 mars 2011 lämna in verifierade uppgifter om tonkilometer. Medlemsstaterna ska överlämna ansökningarna till Europeiska kommissionen.

Att länderna som omfattas av EES inkluderas i handelssystemet under 2011 innebär vissa praktiska problem. Det finns t.ex. inga krav i lagen om handel med utsläppsätter på att verksamhetsutövare ska beräkna tonkilometer för sådan flygningar som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under 2010. Om en verksamhetsutövaren gör sådana flygningar under 2010 men inte har beräknat tonkilometer för dessa kommer den tilldelning som verksamhetsutövaren får att bli mindre än om verksamhetsutövaren beräknat tonkilometer för sådana flygningar. Naturvårdsverket har dock skriftligen och muntligen uppmanat berörda verksamhetsutövare att ta med även sådana flygningar.

Naturvårdsverket har föreslagit att definitionen av flygverksamhet kan förenklas. Regeringen anser dock att det av definitionen tydligt bör framgå att den omfattar både flygningar inom EU och EES. Prop. 2010/11:151

7 Ackreditering av kontrollörer

Regeringens förslag: Kravet på att den kontrollör som ska verifiera rapporten om utsläpp av växthusgaser är ackrediterad för uppgiften enligt lagen om teknisk kontroll tas bort ur lagen.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Naturvårdsverket* har anfört att verkets bedömning är att en verksamhetsutövare som omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter kommer att kunna vända sig till en ackrediterad kontrollör i vilken annan medlemsstat som helt under förutsättning att kontrollören har ackrediterats för uppgiften av ett ackrediteringsorgan enligt förordning (EG) nr 765/2008 och att det gäller oavsett var verksamhetsutövaren har sitt säte. *Svensk Energi* har anfört att det är positivt att de bestämmelser som gäller för ackreditering av kontrollörer blir likformiga inom EU samt att företag som bedriver verksamhet i flera länder kan använda en och samma kontrollör eftersom det skapar mer likvärdiga villkor för företag som omfattas av handelssystemet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 15 i handelsdirektivet ska medlemsstaterna se till att de rapporter som lämnas in av verksamhetsutövarna avseende utsläpp av växthusgaser kontrolleras i enlighet med bilaga V och alla närmare bestämmelser som antagits av kommissionen. Det framgår av Europeiska kommissionens riktlinjer att rapporterna ska vara verifierade av en oberoende, ackrediterad kontrollör. Enligt artikel 15 i ändringsdirektivet ska kommissionen senast den 31 december 2011 anta en förordning om verifiering av utsläppsrapporter och om ackreditering och tillsyn av kontrollörer. Förordningen ska innehålla villkor för ackreditering och återkallande av ackreditering, ömsesidigt erkännande och, i tillämpliga fall, sakkunnigbedömning av ackrediteringsorgan. Bestämmelserna om kontroll och ackreditering har genomförts genom 5 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Av nämnda bestämmelse framgår att rapporten ska vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Inom Europeiska unionen har det tagits fram ett regelverk för organisation och tillvägagångssätt vid ackreditering, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30, Celex 32008R0765). Förordningen innehåller allmänna principerna om ackreditering, bestämmelser om hur ackreditering ska gå till och om förbud mot konkurrens mellan ackrediteringsorgan. Därutöver innehåller förordningen bestämmelser om krav på ackrediteringsorganen, om ömsesidigt erkännande av ackrediteringsorgan och om en europeisk ackrediteringsstruktur. Förordningen innebär som huvudregel att ackreditering

ska sökas hos ackrediteringsorganet i den medlemsstat där företaget som vill bli ackrediterat har sitt säte. Den bestämmelse i lagen om handel med utsläppsrätter enligt vilken ackreditering ska ske enligt lagen om teknisk kontroll blir då missvisande eftersom ackreditering efter att förordningen träder i kraft den 1 januari 2010 sker enligt förordning (EG) nr 765/2008.

Bestämmelserna i lagen om handel med utsläppsrätter måste anpassas till förordningen (EG) nr 765/2008. Eftersom regelverket kan komma att behöva ändras igen med anledning av den förordning som kommissionen håller på att ta fram om ackreditering inom handelssystemet, bör kraven på ackreditering av kontrollörer regleras i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av bemyndigandet i 5 kap. 3 § 2 lagen om handel med utsläppsrätter meddela föreskrifter om att rapporten ska vara verifierad av kontrollörer ackrediterade enligt förordning (EG) nr 765/2008.

8 Övervaknings- och rapporteringsplan för flygverksamhet

Regeringens förslag: En övervaknings- och rapporteringsplan för en flygverksamhet ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövarens åtgärder för att kunna beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan endast för det fall verksamhetsutövaren avser att ansöka om tilldelning av utsläppsrätter enligt lagen om handel med utsläppsrätter.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Svea hovrätt* har anfört att det av 2 kap. 14 § lagen om handel med utsläppsrätter bör framgå att den som avser att sedermera ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter redan i den plan som ska avse övervakningsåret ett par år tidigare ska ha lämnat de efterfrågade uppgifterna.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 3 g i handelsdirektivet sägs att administrerande medlemsstater ska se till att varje luftfartygsoperatör ska lämna in en övervaknings- och rapporteringsplan med åtgärder som ska vidtas för att övervaka och rapportera utsläpp och med uppgifter om tonkilometer för inlämnande av ansökan om tilldelning enligt artikel 3 e. Den administrerande medlemsstaten ska se till att dessa planer godkänns av den behöriga myndigheten i enlighet med de riktlinjer som ska tas fram av Europeiska kommissionen.

Ansökan om tilldelning görs enligt artikel 3 e genom att verifierade uppgifter om tonkilometer för sådan verksamhet som har bedrivits under övervakningsåret lämnas in till den behöriga myndigheten. Med övervakningsår avses det kalenderår som löper ut två år innan den period som ansökan avser, se 33 d § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. För handel under 2012 är dock övervakningsåret 2010. Ansökningar ska göras minst 21 månader innan den handelsperiod som an-

sökningen avser. För handel under 2012 ska ansökan göras senast den 31 mars 2011. Prop. 2010/11:151

Bestämmelserna genomförs i svensk rätt genom 2 kap. 13 och 14 §§ lagen om handel med utsläppsrätter. Av 2 kap. 13 § framgår att utsläpp av koldioxid från flygningar med luftfartyg ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan, om verksamheten inte har undantagits från denna skyldighet. Enligt 2 kap. 14 § ska övervaknings- och rapporteringsplanen innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. och för att beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan. Planen ska också vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

Såsom bestämmelserna om övervaknings- och rapporteringsplan har kommit till uttryck i den svenska lagstiftningen är utgångspunkten att planen alltid ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att kunna beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, se proposition 2008/09:147 s. 28 f. och 44. Handelsdirektivet ska dock förstås som att sådana åtgärder endast behöver vidtas under övervakningsåret. Dessutom är verksamhetsutövaren inte skyldig att ansöka om tilldelning utan betalning. Om verksamhetsutövaren inte ansöker om tilldelning utan betalning ska verksamhetsutövaren inte heller vara skyldig att vid någon tidpunkt vidta åtgärder för att kunna beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan. Bestämmelserna i lagen om handel med utsläppsrätter behöver ändras så att det framgår att övervaknings- och rapporteringsplanen endast ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövarens åtgärder för att kunna beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan för det fall verksamhetsutövaren avser att ansöka om tilldelning enligt 3 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsrätter.

Med hänsyn bland annat till Svea hovrätts synpunkter har bestämmelsen formulerats om något jämfört med promemorians förslag.

9 Förtydliganden i miljöbalken

Regeringens förslag: I miljöbalken tydliggörs att sådana utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten som omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter inte får omfattas av tillståndsvillkor eller förelägganden som syftar till begränsning av sådana utsläpp eller som syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp genom att reglera använd mängd fossilt bränsle.

Med anledning av att miljödomstolarna från och med den 2 maj 2011 benämns mark- och miljödomstolar görs en ändring i miljöbalken.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Transportstyrelsen* har med anledning av att flygverksamheter från och med 2012 kommer att omfattas av handeln med utsläppsrätter föreslagit att miljöbalken ändras så att det framgår att varken utsläpp från fasta anläggningar eller utsläpp från flygverksamheter får regleras på annat sätt än vad som följer av lagen (2004:1199) om han-

del med utsläppsrätter. En sådan ändring av 16 kap. 2 § och 26 kap. 9 § miljöbalken skulle enligt Transportstyrelsen innebära att verksamheterna i handelssystemet likställs oavsett om det rör utsläpp av koldioxid från fasta anläggningar eller utsläpp från flyg. *Swedavia* har tillstyrkt de föreslagna ändringarna i miljöbalken, men samtidigt anfört att det tydligare bör framgå av förarbeten och lagtext att utsläpp som omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter inte ska kunna villkorsregleras enligt miljöbalken.

Skälen för regeringens förslag: Genom artikel 26 i handelsdirektivet har IPPC-direktivet ändrats på så sätt att gränsvärden för utsläpp av växthusgaser endast ska fastställas om det är nödvändigt för att förhindra betydande lokala föroreningar. Bakgrunden är att utsläppshandeln förutsätter stor flexibilitet för den enskilde verksamhetsutövaren att själv bestämma nivån för utsläppen av växthusgaser i verksamheten. Det viktiga är att de totala utsläppen begränsas av att det finns en begränsad mängd utsläppsrätter tillgängliga inom systemet. Det är den totala mängden utsläppsrätter som bestämmer skyddsnivån i systemet.

Artikel 26 i handelsdirektivet genomförs med bestämmelser i miljöbalken. För den handelsperiod som pågår 2008–2012 gäller artikel 26 endast koldioxid. Från och med den handelsperiod som börjar 2013 gäller artikel 26 även dikväveoxid och perfluorkolväten. Det är en anpassning till att handelssystemet från och med 2013 omfattar även dessa gaser. Bestämmelser som genomför artikel 26 för handelsperioden som börjar 2013 har beslutats genom antagandet av prop. 2009/10:28 (bet. 2009/10:MJU11, rskr. 2009/10:90). De finns i 16 kap. 2 §, 24 kap. 15 § och 26 kap. 9 § miljöbalken. Från och med den 1 januari 2013 följer av 16 kap. 2 § miljöbalken att för anläggningar som omfattas av handelssystemet får det inte beslutas villkor om begränsning av koldioxidutsläpp, dikväveoxidutsläpp eller perfluorkolväteutsläpp eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller dock inte villkor i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten som behövs för att hindra betydande lokala föroreningar. Enligt 24 kap. 15 § miljöbalken får en anläggningen som har ett tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning med villkor om begränsning av koldioxidutsläpp, dikväveoxidutsläpp eller perfluorkolväteutsläpp eller användning av fossila bränslen, släppa ut koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväte utan hinder av de satta villkoren. En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § inte besluta om förelägganden om begränsning av koldioxidutsläpp, dikväveoxidutsläpp, perfluorkolväteutsläpp eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp.

Innebörden av 16 kap. 2 § och 26 kap. 9 § miljöbalken är att utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväte inte får regleras genom villkor och förelägganden enligt miljöbalken, om dessa växthusgaser omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd enligt lagen för utsläpp av växthusgaser för utsläpp av växthusgaser (2 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsrätter). Enligt 17 a § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter som träder i kraft den 1 januari 2013, krävs tillstånd för utsläpp av växthusgaser för de verksamheter som beskrivs i

bilaga 2. I bilaga 2 anges vilka eller vilken växthusgas som tillståndsplikten gäller för. I de fall tillståndsplikten för utsläpp från en verksamhet endast omfattar utsläpp av en eller två av växthusgaserna koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväte, är det endast i fråga om nämnda växthusgas som villkor och förelägganden inte får meddelas. Eftersom den nuvarande lydelsen av 16 kap. 2 § och 26 kap. 9 § miljöbalken kan uppfattas som om villkor och föreläggande inte får meddelas för någon av växthusgaserna oavsett om tillståndsplikten endast gäller för en eller två av dem, behöver bestämmelserna formuleras om.

Regeringen har den 5 maj 2011 beslutat att ge Naturvårdsverket i uppdrag att i samråd med Statens energimyndighet och Transportstyrelsen analysera hur utsläpp av koldioxid från flygverksamhet kan undantas från andra regleringar än vad som följer av lagen om handel med utsläppsrätter. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2011. Med anledning av det uppdrag som regeringen har beslutat om saknas anledning att nu föreslå sådana ändringar av miljöbalken som bland annat Transportstyrelsen efterfrågat i sitt remissvar.

I 22 kap. 19 § miljöbalken finns en hänvisning till miljödomstol som förbisetts i ett tidigare lagstiftningsärende. Eftersom miljödomstolarna från den 2 maj 2011 benämns mark- och miljödomstolar bör hänvisningen ändras.

10 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Ändringarna i 22 kap. 19 § miljöbalken samt i 1 kap. 2 §, 2 kap. 14 § och 5 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsrätter träder i kraft den 1 januari 2012. Övriga ändringar i lagen om handel med utsläppsrätter träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Promemorians förslag skiljer sig från regeringens genom att regeringen föreslår att vissa av de föreslagna ändringarna i lagen om handel med utsläppsrätter ska träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Remissinstanserna: *Statens energimyndighet* har anfört att förslagen i promemorian förutsätter att unionsregistret träder i funktion den 1 januari 2012, men det finns en risk att unionsregistret kan bli försenat.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 3.2 i EU:s registerförordning ska medlemsstaterna från och med den 1 januari 2012 använda unionsregistret för redovisning av utsläppsrätter. Det finns dock en risk för att kommissionen inte kommer att ha unionsregistret i funktion till årsskiftet. Det är därför lämpligt att de förslag till ändringar av lagen om handel med utsläppsrätter som är föranledda av införandet av unionsregistret träder i kraft den dag som regeringen bestämmer. Övriga föreslagna ändringar i lagen om handel med utsläppsrätter bör träda i kraft den 1 januari 2012. Föreslagna ändringar i miljöbalken är ändringar av redan beslutade författningar som ännu inte trätt i kraft utan vars ikraftträdande är den 1 januari 2013.

Införandet av ett nytt unionsregister som ersätter medlemsstaternas nationella utsläppsregister medför konsekvenser i första hand för Statens energimyndighet. Myndighetens roll som kontoföringsmyndighet för utsläppsregistret och anläggningsregistret upphör och i stället kommer myndigheten att vara kontoföringsmyndighet för de konton som omfattas av svensk jurisdiktion i unionsregistret. Det innebär att Statens energimyndighet inte längre kommer att ansvara för den IT-plattform där registret finns. Föreslagna ändringar bedöms inte medföra något behov av ytterligare resurser till Statens energimyndighet. För kontohavarna innebär det omständigheten att kontona kommer att finnas i unionsregistret i stället för i ett nationellt utsläppsregister inte någon stor skillnad i praktiken. Ändringarna bedöms inte medföra några ökade administrativa kostnader för företagen. Föreslagna ändringar innebär att beslut som kontoföringsmyndigheten fattar enligt registerförordningen kommer att kunna överklagas till mark- och miljödomstol. Det kan antas att det kommer vara fråga om endast ett fåtal ärenden, varför förslaget inte innebär att ytterligare resurser behöver tillföras domstolarna.

Att de länder som omfattas av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, inkluderas i handelssystemet under 2010 innebär vissa praktiska problem. Det finns t.ex. inga krav i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter på att verksamhetsutövare ska beräkna tonkilometer för sådan flygningar som avgår från eller ankommer till en flygplats inom EES under 2010. Om en verksamhetsutövare som gör sådana flygningar inte har beräknat tonkilometer för dessa under 2010 kommer det att innebära att den tilldelning som verksamhetsutövaren får blir mindre än om verksamhetsutövaren beräknat tonkilometer för sådana flygningar. Naturvårdsverket har dock skriftligen och muntligen uppmanat berörda verksamhetsutövare att ta med även sådana flygningar.

Förslaget avseende kontroll av de rapporter som avses i 5 kap. 1 § lagen om handel med utsläppsrätter träffar alla verksamhetsutövare inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter. Sammanfattningsvis är det i dag, exklusive luftfarten, cirka 700 anläggningar, bl.a. mineralolj Raffinaderier, koksverk och pappers- och massaindustri. För svenska verksamhetsutövare kommer det dock inte att innebära några förändringar. För verksamhetsutövare som omfattas av handeln med utsläppsrätter i Sverige men har sitt säte i ett annat land inom Europeiska unionen kommer dock ändringen att innebära en förenkling av regelverket. En sådan verksamhetsutövare kommer inte som enligt gällande rätt att vara tvungen att använda en kontrollör ackrediterad enligt lagen om teknisk kontroll utan kan använda en kontrollör ackrediterad för uppgiften enligt förordning (EG) nr 765/2008, dvs. en kontrollör ackrediterad i det land där bolaget har sitt säte. Ändringen innebär således inga ökade kostnader eller andra konsekvenser för verksamhetsutövarna förutom möjligtvis en lättnad för verksamhetsutövare med säte utanför Sverige.

I Sverige finns knappt 60 flygbolag med operativa licenser enligt rådets förordning (EEG) nr 2407/92 av den 23 juli 1992 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag (EGT L 240, 24.8.1992, s. 1, Celex 31992R2407). Av dessa kommer endast cirka 25 omfattas av systemet

med handel med utsläppsrätter. Därutöver kommer visst privatflyg att omfattas samt även vissa flygbolag från länder utanför Europeiska unionen. Samtliga som bedriver luftfartsverksamhet som omfattas av systemet med handel med utsläppsrätter berörs av förslaget som rör övervaknings- och rapporteringsplanen. Ändringen när det gäller övervaknings- och rapporteringsplanen innebär en viss lättnad när det gäller vilka åtgärder som måste vidtas för de som ingår i systemet, särskilt om en verksamhetsutövare inte har för avsikt att ansöka om gratis utsläppsrätter.

Förslagen till ändringar i miljöbalken innebär inga ändringar i sak och medför inga konsekvenser.

Föreslagna författningsändringar behövs för att anpassa det svenska regelverket till EU-lagstiftningen. De alternativ till de föreslagna ändringarna som står till buds är främst andra lagtekniska lösningar. Förslagen går inte utöver vad som följer av EU-lagstiftningen.

Det finns inte behov av särskilda informationsinsatser med anledning av ändringarna.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

22 kap. 19 §

Ändringen innebär att en hänvisning till miljödomstol ändras till att i stället gälla mark- och miljödomstol. Ändringen är en följd av att miljödomstolarna den 2 maj 2011 bytt namn till mark- och miljödomstolar.

12.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

16 kap. 2 §

Genom ändringen i *fyjärde stycket* förtydligas att tillståndsmyndigheten inte får meddela tillståndsvillkor som syftar till begränsning av utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten eller som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp, om utsläppet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Syftet med ändringen är att förtydliga att i de fall tillståndsplikten för utsläpp från en verksamhet endast omfattar utsläpp av någon av växthusgaserna koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten, är det endast i fråga om denna växthusgas som villkor och förelägganden inte får meddelas. Den nuvarande lydelsen kan uppfattas som om tillståndsvillkor med stöd av miljöbalken avseende utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten inte får meddelas för någon av dessa växthusgaser även om tillståndsplikt enligt lagen om handel med utsläppsrätter endast gäller för en eller två av dem.

Ändringen i *femte stycket* innebär att sista meningen tas bort. Enligt den får regeringen meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende

ska innehålla. Bestämmelsen är utformad som ett bemyndigande men avser sådana verkställighetsföreskrifter som regeringen enligt 8 kap. 7 § regeringsformen får meddela utan ett särskilt bemyndigande. Bestämmelsen kan därför tas bort.

12.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

26 kap. 9 §

Ändringen i *femte stycket* innebär ett förtydligande att en tillsynsmyndighet inte får meddela förelägganden som syftar till begränsning av utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten eller som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp, om utsläppet av växthusgasen omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Bestämmelsens nuvarande lydelse kan uppfattas som om förelägganden som syftar till att begränsa utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten inte får meddelas beträffande någon av de nämnda växthusgaserna även om tillståndsplikten enligt lagen om handel med utsläppsrätter endast gäller för någon av dem.

12.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Lagförslagen är i huvudsak en följd av att EU:s registerförordning ersätts av en ny registerförordning. Genom den nya registerförordningen inrättas ett unionsregister för registrering av utsläppsrätter på EU-nivå som ersätter medlemsstaternas nuvarande nationella utsläppsregister.

Eftersom en EU-förordning är direkt tillämplig som nationell lag ska den nationella lagstiftningen inte innehålla bestämmelser som motsvaras av en bestämmelse i EU-förordningen. I den utsträckning som det anses motiverat hänvisar lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter till relevanta artiklar i registerförordningen. Terminologin i lagen om handel med utsläppsrätter behöver anpassas med anledning av den nya registerförordningen. Namnet utsläppsregister ersätts med unionsregister. Övriga ändringar med anledning av den nya registerförordningen kommenteras i anslutning till berörd paragraf.

1 kap. 2 §

Paragrafen innehåller definitioner. Definitionen av *flygverksamhet* ändras till att även omfatta en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Skälet till ändringen är att flygutsläppsdirektivet sedan april 2011 omfattas av EES-avtalet.

1 kap. 2 e §

I paragrafen finns en definition av registerförordningen. Med anledning av att den nuvarande registerförordningen ersatts av en ny ändras definitionen till att avse den nya registerförordningen.

2 kap. 14 §

Paragrafen ändras så att det framgår att övervaknings- och rapporteringsplanen ska innehålla uppgifter om beräkning av tonkilometer endast om verksamhetsutövaren avser att ansöka om gratis tilldelning av utsläppsrätter. Tonkilometrarna ska beräknas under övervakningsåret, dvs. det år som löper ut två år innan handelsperiodens början. För handel under 2012 är dock övervakningsåret 2010. Beräkning av tonkilometer behöver bara ske under övervakningsåret. En verksamhetsutövare som inte avser att ansöka om gratis tilldelning behöver inte ha uppgifter om beräkning av tonkilometer i övervaknings- och rapporteringsplanen. Om en verksamhetsutövare inte har haft med uppgifter om tonkilometer i övervaknings- och rapporteringsplanen, går det inte att senare ångra sig och ansöka om gratis tilldelning.

4 kap. 1 §

Den nya registerförordningen innebär att medlemsstaternas nationella register för utsläppsrätter ska ersättas av ett unionsregister. Ändringen i *första stycket* innebär att namnet utsläppsregister ersätts med unionsregister. I prop. 2004/05:18 s. 93 anges vad som avses med kontoföring. Även rubriken före 4 kap. 1 § ändras med anledning av införandet av ett nytt unionsregister.

Det *andra stycket* motsvarar delvis det nuvarande tredje stycket. Det nuvarande andra stycket som handlar om anläggningsregister tas bort eftersom det inte längre kommer att finnas ett sådant register. Av andra stycket framgår att regeringen utser den myndighet som är den nationella administratör som avses i artikel 6.1 i registerförordningen. Denna myndighet kommer att kallas kontoföringsmyndighet. Kontoföringsmyndigheten ska administrera de konton i unionsregistret som omfattas av svensk jurisdiktion. Regeringen avser att i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter utse Statens energimyndighet till kontoföringsmyndighet. Myndigheten är i dag kontoföringsmyndighet för utsläppsregistret och anläggningsregistret. De konton som omfattas av svensk jurisdiktion och för vilka Statens energimyndighet kommer att vara kontoföringsmyndighet räknas upp i andra stycket 1–6. I bilaga 1 till registerförordningen beskrivs de kontotyper som finns i unionsregistret.

I *punkten 1* anges Sveriges nationella konton. Med det avses flera olika typer av konton för vilka Sverige som stat är kontohavare. Sveriges nationella konton omfattar bland annat Sveriges nationella depåkonto. Varje medlemsstat har ett nationellt depåkonto. De utsläppsrätter som fördelats till en medlemsstat finns på depåkontot innan kontoföringsmyndigheten överför utsläppsrätterna till verksamhetsutövarnas depåkonton. Med Sveriges nationella konton avses också de konton för vilka Sverige är kontohavare i egenskap av part till Kyotoprotokollet, dvs. partsdepå-

konto, annulleringskonto, återlösenkonto och depositionskonto för handelsystemets tilldelade utsläppsrätter.

De konton som anges i punkterna 2–6 är konton som i bilaga 1 till registerförordningen beskrivs som användarkonton.

I *punkten 2* anges depåkonton för verksamhetsutövare. Det är verksamhetsutövare som är kontohavare för dessa konton. En verksamhetsutövare ska ansöka om att öppna ett konto i samband med att verksamhetsutövaren får ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser (artikel 15 i registerförordningen).

I *punkten 3* anges depåkonton för luftfartygsoperatörer. Det är luftfartygsoperatören som är kontohavare. Verksamhetsutövaren ska ansöka om att öppna ett konto i samband med att övervakningsplanen för verksamheten godkänts (artikel 16 i registerförordningen).

I *punkten 4* anges persondepåkonton. Juridiska och fysiska personer inom en medlemsstat kan ansöka hos den nationella administratören om att få öppna ett persondepåkonto för att köpa och sälja utsläppsrätter (artikel 13 i registerförordningen). Till skillnad från depåkonton för de verksamheter och luftfartyg som enligt artiklarna 15 och 16 i registerförordningen är skyldiga att ha ett konto i unionsregistret, är det frivilligt att ansöka om att öppna persondepåkonton.

I *punkten 5* anges depåkonton för handelsplattformar. På motsvarande sätt som för persondepåkonton så finns också en möjlighet för en handelsplattform att ansöka om att öppna ett konto i registret för att därmed skapa en marknadsplats för att köpa och sälja utsläppsrätter (artikel 14 i registerförordningen).

I *punkten 6* anges kontrollörskonton. Det är kontrollören som är kontohavare (artikel 17 i registerförordningen).

Ändringen i *tredje stycket* är endast en språklig ändring.

4 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om för vilken period en utsläppsrätt är giltig och om sparande av utsläppsrätter. Genom denna paragraf införlivas bestämmelserna i 13.1 i handelsdirektivet. *Första stycket* är oförändrat.

Andra stycket ändras redaktionellt som en följd av att bestämmelser om sparande av utsläppsrätter finns i artikel 57 i den nya registerförordningen. I prop. 2005/06:184 s. 76 beskrivs den registertekniska proceduren för sparande av utsläppsrätter.

4 kap. 5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på att en ansökan i vissa fall ska vara egenhändigt undertecknad. Det saknas anledning att begränsa kraven på egenhändigt undertecknande till att enbart gälla en ansökan om personligt konto, utan kravet bör gälla oavsett vilken typ av konto som ansökan avser. Det framgår dock av artikel 12 i registerförordningen att Sveriges nationella konton öppnas utan en ansökan. Vid elektronisk överföring av ansökan uppfylls kravet på egenhändigt undertecknande genom att sökande använder sig av sin elektroniska signatur (se prop. 2004/05:18 s. 95).

Sista ledet av andra meningen i paragrafen innehåller i dag en upplysning om regeringens möjlighet att enligt 8 kap. 7 och 11 §§ regeringsformen meddela verkställighetsföreskrifter. Eftersom möjligheten att meddela verkställighetsföreskrifter framgår direkt av regeringsformen tas upplysningen bort.

4 kap. 6 §

Paragrafen är ny och innebär att minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige. Det följer av artikel 19.6 i registerförordningen att en medlemsstat kan kräva att minst ett av ombuden för ett användarkonto har permanent adress i medlemsstaten. Syftet med att införa ett krav på att minst ett ombud ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige, är att underlätta kontakten mellan kontoföringsmyndigheten och kontohavare som inte är svenska medborgare eller som inte har sitt säte i Sverige. Eftersom behovet är störst för kontohavare till persondepåkonton införs kravet endast i fråga om ombud till dessa konton.

Samtidigt som paragrafen införs upphävs den nuvarande 6 § som innehåller en bestämmelse om vem som får göra en ansökan om registrering för överlåtelse och vad en sådan ansökan ska innehålla. Bestämmelser om överföring av utsläppsrätter från ett konto i unionsregistret till ett annat konto i samma register finns i artikel 43 i registerförordningen och någon reglering utöver den som finns i registerförordningen behövs inte.

4 kap. 7 §

Bestämmelsens nuvarande lydelse innebär att en ansökan om registrering omedelbart ska avvisas om den inte är egenhändigt undertecknad eller uppfyller kraven på elektronisk signering och överföring. När det gäller en ansökan om personligt konto eller om en registrering om överlåtelse så ska sökanden enligt den nuvarande lydelsen av 8 § föreläggas att komplettera ansökan. Först om sökanden inte följer ett kompletteringsföreläggande får kontoföringsmyndigheten avvisa ansökan. Av förarbetena (prop. 2004/05:18 s. 51, 52 och 96) är det inte tydligt varför en ansökan i det ena fallet ska avvisas omedelbart och i det andra fallet först efter ett kompletteringsföreläggande. Det saknas anledning att behandla dessa ansökningar på olika sätt. Även vid en ansökan om registrering enligt 5 § bör myndigheten förelägga sökanden att komplettera en bristfällig ansökan innan den får avvisas. Av prop. 2004/05:18 s. 96 framgår att kontoföringsmyndigheten från fall till fall får avgöra vilken tid som kan vara lämplig för en sådan komplettering.

4 kap. 8 §

Paragrafen ändras med anledning av föreslagna ändringar av 5 och 6 §§. Förelägganden om att uppfylla kraven i 5 § föreslås att enbart regleras i 7 §. Den nya lydelsen av 6 § innebär att 8 § ändras så att det där framgår att en ansökan om att öppna ett persondepåkonto ska avvisas om inte minst ett av ombuden uppfyller kravet i 6 §. Det framgår av artikel 20 i registerförordningen att nomineringen av ombud ska ske när en person

ansöker om att öppna ett konto. Bestämmelsen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Prop. 2010/11:151

4 kap. 9 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om när kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om registrering. Ändringen innebär att den *första punkten* utgår. Regeringen föreslås i stället få ett bemyndigande i 11 § om att meddela föreskrifter om när ansökan om registrering i vissa fall ska avslås. Ändringarna i övrigt är endast redaktionella och genomförs med anledning av den nya registerförordningen.

4 kap. 10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en kontohavare ska underlättas om registreringsåtgärder. Eftersom det inte längre kommer att vara den nationella myndigheten som ansvarar för den IT-plattform där de nationella kontona finns kan den nationella myndigheten inte åläggas att skicka ut meddelanden i samband med att olika åtgärder vidtas på ett konto. Av artikel 11 i registerförordningen framgår dock att den centrala förvaltaren ska underrätta innehavaren av och administratören för ett konto i unionsregistret om inledning, slutförande eller avslutning av processer som berör kontot. Genom artikel 11 garanteras därmed att en kontohavare får information om åtgärder som vidtas på dennes konto.

Andra stycket ändras med anledning av ändringen av 5 §.

4 kap. 11 §

Paragrafen ändras med anledning av att det i dagsläget inte är klart om unionsregistrets tekniska utformning kommer att medge anteckningar om konkursbeslut, utmätning, kvarstad och betalningssäkring. Bestämmelsen utformas därför som ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter. Med ett bemyndigande kan regeringen meddela föreskrifter som överensstämmer med unionsregistrets tekniska förutsättningar.

Syftet med att införa anteckningar om konkursbeslut, utmätning, kvarstad och betalningssäkring är att skydda rättighetshavare och tredje man som avser att förvärva utsläppsrätter, se prop. 2004/05:18 s. 56 ff.

Första punkten ger regeringen rätt att meddela föreskrifter om sådana anteckningar som i dag regleras i 11 och 12 §§. Det innebär att 12 § kan upphävas.

Andra punkten ger regeringen rätt att meddela föreskrifter om avisering av ansökningar som inte är förenliga med en anteckning. I dag finns bestämmelser om avvisande av ansökan om registrering i 9 § 1.

Tredje punkten ger regeringen rätt att meddela föreskrifter om sådant borttagande av anteckningar som i dag regleras i 13 §, vilket innebär att 13 § kan upphävas.

4 kap. 15 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förhållandet mellan personuppgiftslagen (1998:204) och lagen om handel med utsläppsrätter. Enligt 4 § personuppgiftslagen är lagen tillämplig för personuppgiftsansvariga som

är etablerade i Sverige. Regeringen avser att utse Statens energimyndighet att vara kontoföringsmyndighet för konton i unionsregistret som anges i 4 kap. 1 § andra stycket 1–6. Det innebär att personuppgiftslagen kommer att vara tillämplig på den behandling av personuppgifter som sker i samband med kontoföring av utsläppsätter på dessa konton. Genom ändringen i *första stycket* tydliggörs att personuppgiftslagen endast är tillämplig på de konton i unionsregistret som Statens energimyndighet administrerar.

Ändringen i *andra stycket* innebär endast att terminologin i bestämmelsen anpassas till den nya registerförordningen.

4 kap. 16 §

I paragrafen anges i dag ändamålet för behandling av personuppgifter i utsläppsregistret. Ändamålsbeskrivningen får genom regleringen i personuppgiftslagen betydelse för vilken insamling och annan behandling av personuppgifter i utsläppsregistret som är tillåten, se 9 § personuppgiftslagen. Paragrafen ändras för att förtydliga ett det endast är de personuppgifter som kontoföringsmyndigheten administrerar i unionsregistret som får användas för de ändamål som anges i paragrafen. Terminologin i paragrafen anpassas till den nya registerförordningen.

4 kap. 17 §

Av paragrafen följer att den uppgiftsskyldighet som åläggs kontoföringsmyndigheten enligt paragrafen innebär att sekretessen bryts hos myndigheten, jfr 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Paragrafens *andra mening* utgår eftersom det sannolikt inte kommer att vara möjligt för tillsynsmyndigheten att få en direktåtkomst till unionsregistret. Det är Naturvårdsverket som enligt 2 § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsätter är tillsynsmyndighet. Naturvårdsverket har hittills inte använt sig av sin möjlighet till direktåtkomst till utsläppsregistret. Det behov som tillsynsmyndigheten kan ha av uppgifter i unionsregistret kan tillgodoses genom möjligheten att begära ut uppgifter från kontoföringsmyndigheten. I övrigt justeras paragrafen endast språkligt.

4 kap. 18 §

Enligt paragrafen ska kontohavaren årligen underrättas om ställningen på kontot per den sista december föregående år. Ändringen innebär att det räcker om kontoföringsmyndigheten elektroniskt gör kontobeskedet tillgängligt för kontohavaren. Därmed behöver myndigheten inte skicka kontoutdrag i pappersform vilket innebär en minskad arbetsbörda för myndigheten. Skyldigheten att göra informationen tillgänglig gäller för de konton som anges i 4 kap. 1 § 2–5, dvs. endast användarkonton. Fortfarande kommer dock kontoföringsmyndigheten att vara skyldig att lämna kontrolluppgift om avyttring av utsläppsätter enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

4 kap. 19 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser om rättelse av uppenbart felaktiga eller oriktiga uppgifter i utsläppsregistret som beror på misstag eller tekniska fel. I dessa fall sker rättelse ofta på initiativ av kontoföringsmyndigheten. I första stycket sista meningen finns en bestämmelse om när kontohavaren ska ges tillfälle att yttra sig över en rättelse. Terminologin anpassas till den nya registerförordningen och införandet av unionsregistret. Dessutom justeras första stycket språkligt.

Andra stycket är nytt och innehåller en hänvisning till artikel 51 i registerförordningen. Genom hänvisningen till artikel 51 ger paragrafen en mer heltäckande bild av de rättelser som kan ske i unionsregistret. För att återkalla en transaktion enligt artikel 51 krävs det en skriftlig begäran från kontohavaren samt att vissa andra krav som anges i artikeln är uppfyllda.

Tredje stycket motsvarar det nuvarande andra stycket och är oförändrat.

4 kap. 20 §

I paragrafens *första stycke* anges i dag att kontoföringsmyndigheten får ta ut en öppningsavgift för upprättande av konto och att regeringen får föreskriva om avgifter för upprättande av konton i utsläppsregistret. Eftersom det endast kommer att vara aktuellt att ta ut avgifter för öppnande av persondepåkonton och depåkonton för handelsplattformar ändras bestämmelsen till att avse endast dessa kontotyper. Vidare flyttas regeringens bemyndigande till en ny paragraf, 20 a §. Ändringen innebär också att terminologin anpassas till den nya registerförordningen.

Andra stycket är oförändrat.

4 kap. 20 a §

Paragrafen är ny och motsvarar bestämmelsen i 20 § första stycket sista meningen. Eftersom Statens energimyndighet kommer att administrera Sveriges konton i unionsregistret, bör det vara möjligt för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter även för öppnande av konton i unionsregistret. För närvarande får Statens energimyndighet för sin verksamhet med kontoföring ta ut en öppningsavgift på 1 000 kronor (40 § förordningen om handel med utsläppsrätter).

5 kap. 1 §

Paragrafen innehåller krav på övervakning av utsläpp av växthusgaser samt på att årligen göra en rapport om utsläppen. Det anges i punkten 1 vad rapporten ska innehålla, i punkten 2 att den ska verifieras och i punkten 3 att den ska ges in till tillsynsmyndigheten.

Punkten 2 ändras genom att kravet tas bort på att den kontrollör som verifierar rapporten ska vara ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1199) om teknisk kontroll. Skälet är att ackreditering numera sker enligt förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter. Dessutom ska kommissionen senast den 31 december 2011 anta en förordning om verifier-

ing av utsläppsrätter och om ackreditering och tillsyn av kontrollörer. Det finns därmed ett behov av att på ett flexibelt sätt kunna anpassa det svenska regelverket till EU-lagstiftningen. Enligt 5 kap. 3 § 2 lagen om handel med utsläppsrätter får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om de krav som ska ställas på den kontrollör som ska utföra verifieringen enligt 1 § 2 och de uppgifter som kontrollören ska utföra. Med stöd av bemyndigandet kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som är anpassade till de krav som följer av förordning (EG) nr 765/2008 och den kommande EU-förordningen om verifiering av utsläppsrätter och om ackreditering och tillsyn av kontrollörer. Något nytt bemyndigande med anledning av ändringen i 1 § 2 behövs därmed inte.

6 kap. 1 §

I paragrafen föreskrivs om skyldighet för verksamhetsutövare att överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar gjorda utsläpp. Med paragrafen genomförs artikel 12.2a och 12.3 i handelsdirektivet. Av artikel 12.2a och 12.3 handelsdirektivet framgår att överlämnandet av utsläppsrätter ska ske senast den 30 april. Eftersom datumet följer av direktivet är det inte möjligt att göra avsteg från det. Det har förekommit att verksamhetsutövare som har varit försenade med att överlämna utsläppsrätter har hänvisat till lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid. Det finns därför anledning att i paragrafen klargöra att den lagen inte är tillämplig vid överlämnande av utsläppsrätter. En sådant klargörande tas in *första stycket*. Första stycket ändras också i syfte att förtydliga hur överlämnandet av utsläppsrätter går till. Förfarandet för att överlämna utsläppsrätter sker helt elektroniskt enligt det förfarande som beskrivs i artiklarna 46–48 i registerförordningen och innebär att utsläppsrätterna överförs från verksamhetsutövarens depåkonto till unionsregistrets konto för borttagning av utsläppsrätter. Överlämnandet sker inte till kontoföringsmyndigheten. Första stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

Andra stycket är oförändrat och ändringen i *tredje stycket* innebär endast att terminologin anpassas till den nya registerförordningen.

6 kap. 2 §

Paragrafen ändras genom att terminologin anpassas till registerförordningen där begreppet ”tas bort” har ersatt ”annullering” när det gäller utsläppsrätter. Hänvisningen till registerförordningen ändras till att avse relevanta artiklar i den nya registerförordningen. Någon ändring i sak är inte avsedd. Med anledning av den nya terminologin i registerförordningen ändras också den rubrik som står närmast före 6 kap. 2 §.

6 kap. 3 §

Paragrafen innehåller förbud mot att i vissa fall överlämna och annullera utsläppsrätter och kyotoenheter. Ändringen i *andra stycket* innebär att terminologin anpassas till registerförordningen där begreppet ”tas bort” har ersatt ”annullering” när det gäller utsläppsrätter. Hänvisningen till registerförordningen ändras till att avse relevanta artiklar i den nya registerförordningen. Någon ändring i sak är inte avsedd. I enlighet med *Lag-*

rådets förslag har ”blivit föremål för betalningssäkring” ändrats till ”betalningssäkrats”. Det innebär att samma uttryck används i 6 kap. 3 § som i 4 kap. 11 §.

8 kap. 7 §

Paragrafen, som genomför artikel 16.3 i handelsdirektivet, innebär att betalningen av förseningsavgiften enligt 6 § inte befriar en verksamhetsutövare från att överlämna erforderligt antal utsläppsrätter. Bestämmelsen formuleras om något för att tydliggöra att överlämnandet av utsläppsrätter inte sker till kontoföringsmyndigheten, utan till unionsregistrets konto för borttagning av utsläppsrätter. Bestämmelsen har i övrigt endast ändrats språkligt.

8 kap. 10 §

I paragrafen regleras en kontohavares rätt till ersättning på grund av skada som orsakats av att uppgifter i registret rättats. Som en följd av det nationella utsläppsregistret ersätts av ett unionsregister kan andra aktörer än kontoföringsmyndigheten orsaka felaktiga registreringar i registret. Även den centrala administratören skulle kunna registrera en uppgift felaktigt. I de fall rättelse sker till följd av felregistreringar orsakade av andra än kontoföringsmyndigheten är det inte rimligt att staten ska ersätta den skadelidande. Denna bedömning överensstämmer med den regeringen gjorde i samband med införandet av lagen om handel med utsläppsrätter, se prop. 2004/05:18 s. 71. Ändringen i *första stycket* tydliggör att den skadelidande endast har rätt till ersättning av staten i de fall rättelsen sker på grund av ett fel som kontoföringsmyndigheten har orsakat. Första stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

Andra stycket är oförändrat.

8 kap. 11 §

Paragrafen ändras genom att hänvisningen till 9 § tas bort som en följd av att den bestämmelsen föreslås att upphöra att gälla.

8 kap. 12 §

Paragrafen anger att staten i ärenden om ersättning företräds av den myndighet som regeringen bestämmer. Paragrafen ändras genom att hänvisningen till 9 § tas bort som en följd av att den paragrafen föreslås att upphöra att gälla.

9 kap. 1 §

I paragrafen anges vilka beslut som får överklagas hos mark- och miljödomstolen. *Punkterna 7–10* är nya och ger en rätt att överklaga vissa beslut som kontoföringsmyndigheten meddelar med stöd av registerförordningen.

EU:s registerförordning – Kommissionens förordning
(EU) nr 920/2010

Promemorians lagförslag – registerförordningen

Lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får lämnas för begränsad tid. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan tidsbegränsning.

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får förenas med villkor.

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

För verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får dock inte beslutas villkor om begränsning av utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det inte beslutas villkor om begränsning av utsläppen eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 a § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål ska innehålla finns i 22 kap. 1 §. Regeringen får meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende ska innehålla.

Lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 9 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

9 §

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande förelägganden eller förbud som är nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer.

I fråga om *verksamheter* som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet* omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläppen* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

Lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter

Häri genom föreskrivs¹⁷

dels att 8 kap. 9 § ska upphöra att gälla,
dels att 1 kap. 2 och 2 e §§, 4 kap. 1, 2, 5–13 och 15–20 §§, 6 kap. 1–4 §§, 8 kap. 7 och 10–12 §§ och 9 kap. 1 § samt rubrikerna närmast före 4 kap. 1 § och 6 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹⁸

I denna lag avses med

anläggning: en fast teknisk enhet där det bedrivs en eller flera verksamheter som ger upphov till utsläpp som kräver tillstånd enligt denna lag, inklusive all annan därmed direkt förknippad verksamhet, som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som bedrivs på platsen och som kan påverka utsläpp och föroreningar, och

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium eller *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

2 e §¹⁹

Med *registerförordningen* avses i denna lag kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 av den 21 december 2004, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets

Med *registerförordningen* avses i denna lag kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och

¹⁷ Jfr kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG (EUT L 270, 14.10.2010, s. 1, Celex 32010R0920).

¹⁸ Senaste lydelse 2009:685.

¹⁹ Senaste lydelse 2009:685.

4 kap.

Utsläppsregister och anläggningsregister Unionsregister

1 §²⁰

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett *utsläppsrättsregister* finns i registerförordningen.

Ett anläggningsregister skall upprättas över de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag.

Utsläppsrättsregistret och anläggningsregistret skall föras av den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten).

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *skall* inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett *unionsregistret* finns i registerförordningen.

Den myndighet som regeringen bestämmer (kontomyndigheten) är den nationella administratör som avses i artikel 6.1 i registerförordningen. Kontomyndigheten ska administrera följande konton i unionsregistret:

- 1. Sveriges nationella konton,*
- 2. verksamhetsutövardepåkonton för anläggningar som finns i Sverige,*
- 3. luffartygsdepåkonton för verksamhetsutövare som omfattas av 2 kap. 12 §,*
- 4. persondepåkonton som kontomyndigheten har öppnat,*
- 5. depåkonton för handelsplattformar som kontomyndigheten har öppnat, och*
- 6. kontrollörskonton som kontomyndigheten har öppnat.*

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *ska* inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

²⁰ Senaste lydelse 2006:643.

2 §²¹

En utsläppsrätt är giltig enbart under den handelsperiod för vilken den är utfärdad.

I artikel 61 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

I artikel 57 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

5 §

En ansökan om *personligt* konto eller en ansökan om registrering i *utsläppsrättsregistret* skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *kontoföringsmyndigheten* föreskriver.

En ansökan om *att öppna ett* konto eller en ansökan om registrering i *unionsregistret* ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, *kontomyndigheten*, föreskriver.

6 §

En ansökan om registrering av överlåtelse skall göras av överlåtaren och skall innehålla uppgifter om

1. *den registrering som begärs,*
2. *överlåtarens namn, identifieringsnummer och postadress,*
3. *förvärvarens namn, identifieringsnummer och postadress samt*
4. *de konton som berörs av överlåtelsen.*

Minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett konto som avses i 1 § ska vara folkbokförd eller ha säte i Sverige.

7 §

Om en ansökan om registrering enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där eller i de föreskrifter som meddelats med stöd av den paragrafen, *skall* ansökan avvisas.

Om en ansökan om registrering enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där eller i de föreskrifter som meddelats med stöd av den paragrafen, *ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan. Om föreläggandet inte följs ska ansökan avvisas.*

²¹ Senaste lydelse 2006:643.

8 §

Om en ansökan om *personligt* konto enligt 5 § eller om registrering av överlåtelse enligt 6 § inte uppfyller de krav som anges i 5 respektive 6 §, skall sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan.

Kontoföringsmyndigheten skall avvisa ansökningen, om ett föreläggande om komplettering inte följs.

Om en ansökan om att öppna ett konto enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges i 5 och 6 §§, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan.

Kontomyndigheten ska avvisa ansökan, om ett föreläggande om komplettering inte följs.

9 §²²

Kontoföringsmyndigheten skall avslå en ansökan om registrering

1. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 11 eller 12 §,

2. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska kommissionens centrala register eller det centrala registret för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

Kontomyndigheten ska avslå en ansökan om registrering om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska unionens transaktionsförteckning eller den internationella transaktionsförteckningen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

10 §

När kontoföringsmyndigheten vidtagit en registreringsåtgärd i utsläppsregistret skall kontohavaren skriftligen underrättas om det.

Om ansökan överförts elektroniskt enligt föreskrifter meddelade med stöd av 5 § får även underrättelsen överföras elektroniskt.

I artikel 11 i registerförordningen finns bestämmelser om att en kontoinnehavare ska underrättas om vissa processer som berör kontot.

11 §

Underrättas kontoföringsmyndigheten om att någon som finns antecknad i utsläppsrättsregistret har gått i konkurs, skall en anteckning om detta göras på berörda konton.

Underrättas kontomyndigheten om att någon som finns antecknad i unionsregistret har försatts i konkurs, får en anteckning om detta göras på berörda konton.

²² Senaste lydelse 2006:643.

12 §²³

Underrättas *kontoföringsmyndigheten* om att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring *skall* en anteckning om detta göras på det konto där utsläppsrätten eller kyotoenheten finns registrerad.

Underrättas *kontomyndigheten* om att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring *får* en anteckning om detta göras på det konto där utsläppsrätten eller kyotoenheten finns registrerad.

En ansökan om registrering som inte är förenlig ett om beslut om utmätning, kvarstad eller betalningssäkring ska avvisas.

13 §

Underrättas *kontoföringsmyndigheten* om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i 12 § har upphävts eller återgått, *skall* en anteckning enligt 11 eller 12 § tas bort.

Underrättas *kontomyndigheten* om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i 12 § har upphävts eller återgått, *ska* en anteckning enligt 11 eller 12 § tas bort.

15 §²⁴

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i *utsläppsrättsregistret*.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i *utsläppsrättsregistret*.

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i de konton i *unionsregistret som kontomyndigheten administrerar enligt 1 §*.

Kontomyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i *unionsregistret*.

²³ Senaste lydelse 2006:643.

²⁴ Senaste lydelse 2006:643.

16 §²⁵

I fråga om personuppgifter skall utsläppsregistreret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för Personuppgifter som kontomyndigheten administrerar i unionsregistret ska ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som staten, ett landsting eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och
 - a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i utsläppsregistreret,
 - a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i unionsregistret,
 - b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om utsläppsrätter eller kyotoenheter, eller
 - c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,
2. omsättning av utsläppsrätter eller kyotoenheter, samt
3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om utsläppsrätter eller kyotoenheter utgör underlag för prövningar eller beslut.

17 §

Kontoföringsmyndigheten skall på begäran lämna ut uppgift i utsläppsregistreret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till utsläppsregistreret. Kontomyndigheten ska på begäran lämna ut uppgift i unionsregistret till tillsynsmyndigheten.

18 §

Kontoföringsmyndigheten skall årligen, senast den 31 januari, underätta en innehavare av ett konto i utsläppsregistreret om innehållet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår. Kontomyndigheten ska årligen, senast den 31 januari, göra information om innehållet på de konton som anges i 4 kap. 1 § 2–5 tillgänglig för innehavaren av ett sådant konto.

19 §²⁶

En uppgift på ett konto i utsläppsregistreret, skall rättas om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs skall ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån En uppgift på ett konto i utsläppsregistreret, ska rättas om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs ska ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån

²⁵ Senaste lydelse 2006:643.

²⁶ Senaste lydelse 1998:204.

för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

Prop. 2010/11:151
Bilaga 2

Bestämmelser om återkallande av transaktioner av uppgifter i unionsregistret finns i artikel 51 i registerförordningen.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller i stället för första stycket bestämmelserna om rättelse i 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

20 §²⁷

För upprättande av konto i utsläppsrätsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut en avgift. Regeringen meddelar föreskrifter om avgiften.

För att öppna ett persondepåkonto och depåkonto för handelsplattformar i unionsregistret har kontomyndigheten rätt att ta ut en avgift. Regeringen meddelar föreskrifter om avgiften.

Avgiften får inte belasta verksamheter med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter.

6 kap.

1 §²⁸

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske till kontoföringsmyndigheten senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret.

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret. I artiklarna 46–48 i registerförordningen finns bestämmelser om förfarandet för att överlämna utsläppsrätter.

Vid fastställande av tidpunkten för överlämnande av utsläppsrätter gäller inte 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid.

²⁷ Senaste lydelse 2009:1324.

²⁸ Senaste lydelse 2009:685.

Om en verifierad rapport enligt 5 kap. 1 § inte har getts in innan ett beslut av tillsynsmyndigheten enligt 5 kap. 2 § första stycket har vunnit laga kraft, ska antalet utsläppsrätter motsvara de sammanlagda utsläppen enligt detta beslut.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *behörig myndighet* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövares skyldighet enligt första stycket.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *nationell administratör* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövares skyldighet enligt första stycket.

Annullering av utsläppsrätter

Borttagande och annullering

2 §²⁹

Bestämmelser om *annullering av utsläppsrätter* och *kyotoenheter* finns i artiklarna 58–62 i registerförordningen.

Bestämmelser om *förfarandet för att ta bort utsläppsrätter* och *annulera kyotoenheter* finns i artiklarna 49 och 50 i registerförordningen.

3 §³⁰

En utsläppsrätt, utsläppsminskingsenhet eller certifierad utsläppsminskning får inte överlämnas för att fullgöra skyldigheten enligt 1 § första stycket, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

En utsläppsrätt eller kyotoenhet får inte *överlämnas för frivillig annullering enligt artikel 62* i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

En utsläppsrätt eller kyotoenhet får inte *tas bort eller annulleras enligt artiklarna 49 och 50* i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

4 §³¹

Kontoföringsmyndigheten ska se till att en verksamhetsutövare, som under ett visst år inte har uppfyllt sin skyldighet enligt 5 kap. 1 § att lämna en verifierad rapport beträffande utsläppen under det föregående året, inte kan överlåta utsläppsrätter från sitt konto så länge det inte finns en verifierad rapport eller ett lagakraftvunnet beslut enligt 5 kap. 2 § första stycket.

Kontomyndigheten ska se till att en verksamhetsutövare, som under ett visst år inte har uppfyllt sin skyldighet enligt 5 kap. 1 § att lämna en verifierad rapport beträffande utsläppen under det föregående året, inte kan överlåta utsläppsrätter från sitt konto så länge det inte finns en verifierad rapport eller ett lagakraftvunnet beslut enligt 5 kap. 2 § första stycket.

²⁹ Senaste lydelse 2006:643.

³⁰ Senaste lydelse 2006:643.

³¹ Senaste lydelse 2009:685.

8 kap.

7 §

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläppsrapporter till *kontoföringsmyndigheten*, när denne *skall* överlämna utsläppsrapporter för det efterföljande kalenderåret.

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläppsrapporter, när denne *ska* överlämna utsläppsrapporter för det efterföljande kalenderåret.

10 §³²

Den som lider skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § har rätt till ersättning av staten.

Den som lider skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § första stycket har, *om rättelsen sker till följd av en felregistrering av kontomyndigheten*, rätt till ersättning av staten.

Ersättning lämnas inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter bort inse att fel förekommit.

11 §

Utöver vad som följer av 9 § gäller bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

12 §

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 9 och 10 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 10 § av den myndighet som regeringen bestämmer.

9 kap.

1 §³³

Följande beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen:

1. beslut om tillstånd enligt 2 kap.,
2. beslut om godkännande av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt 2 kap. 14 §,
3. beslut om tilldelning av utsläppsrapporter enligt 3 kap.,
4. beslut om korrigeringsbeslut enligt 4 kap. 4 §,

³² Senaste lydelse 2009:685.

³³ Senaste lydelse 2010:941.

5. beslut om avvisning enligt 4 kap. 7 eller 8 §,
6. beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § första stycket,

Prop. 2010/11:151
Bilaga 2

7. beslut att vägra öppna ett persondepåkonto enligt artikel 13.4 i registerförordningen eller ett depåkonto för handelsplattform enligt artikel 14.4 i registerförordningen,

8. beslut att inte godkänna ett behörigt ombud eller extra behörigt ombud enligt artikel 20.4 i registerförordningen,

9. beslut att vägra att uppdatera kontouppgifter eller uppgifter om behörigt ombud enligt artikel 21.1 i registerförordningen,

10. beslut att enligt artikel 27.1 eller 27.3 i registerförordningen stänga av tillträdesrätten till ett konto enligt artikel 27.5 i samma förordning,

7. beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,

8. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,

9. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,

10. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,

11. beslut om offentliggörande av verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,

12. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och

13. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

11 beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,

12. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,

13. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,

14. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,

15. beslut om offentliggörande av verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,

16. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och

17. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Förteckning över remissinstanserna – registerförordningen

Regelrådet, Kommerskollegium, Ekonomistyrningsverket, Statskontoret, Miljödomstolen i Vänersborg, Miljödomstolen i Växjö, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Naturvårdsverket, Luftfartsverket, Statens energimyndighet, Transportstyrelsen, Konkurrensverket, Kemikalieinspektionen, Tillväxtverket, Svenska Allmänflygföreningen SPAF (AOPA-Sweden), Aluminiumriket Sverige, Avfall Sverige, Greenpeace, IVL Svenska miljöinstitutet, Jernkontoret, Plast- och kemiföretagen, SAKAB, SAS Group, Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet, SKGS, Skogsindustrierna, Svenska Flygbranschen, Svenskt Flyg, Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Svenska Petroleum Institutet, Svenska Kalkföreningen, SveMin, Svenska Bioenergiföreningen, Svebio, Swedavia AB, Swetic, Swedac, Teknikföretagen.

Promemorians lagförslag – ackreditering och marknads kontroll

Lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 14 § och 5 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

14 §

Övervaknings- och rapporteringsplanen enligt 13 § ska

1. innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. och för att beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, och

2. vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur beräkningen av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan ska göras.

1. innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap.,

2. för det fall verksamhetsutövaren ansöker om tilldelning enligt 3 kap. 1 §, innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att möjliggöra en beräkning av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, och

3. vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

5 kap.

1 §³⁴

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av de växthusgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

³⁴ Senaste lydelse 2009:685.

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll,

2. vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll,

3. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll, och

2. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kontroll av rapporten.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2010.

Förteckning över remissinstanserna – ackreditering och marknads kontroll

Regelrådet, Svea hovrätt (Miljööverdomstolen), Växjö tingsrätt (miljödomstolen), Kommerskollegium, Naturvårdsverket, Statens energimyndighet, Transportstyrelsen, Konkurrensverket, Svenskt Näringsliv, Plast- och kemiföretagen, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Jernkontoret, Svenska Petroleum Institutet, Skogsindustrierna, Svenska Kalkföreningen, SveMin, Swedac, Teknikföretagen, Svenskt flyg, Skogen och Kemin, Gruvorna och Stålet.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i nämnda balk ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2010:944

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får lämnas för begränsad tid. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan tidsbegränsning.

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får förenas med villkor.

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

För verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får dock inte beslutas villkor om begränsning av utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det inte beslutas villkor om begränsning av utsläppen eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 a § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål ska innehålla finns i 22 kap. 1 §. *Regeringen får meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende ska innehålla.*

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 a § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål ska innehålla finns i 22 kap. 1 §.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 26 kap. 9 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2009:1326) om ändring i nämnda balk ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2009:1326

Föreslagen lydelse

26 kap.

9 §

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande förelägganden eller förbud som är nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer.

I fråga om *verksamheter* som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

I fråga om *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet* omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får *det* inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläppen* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

dels att 4 kap. 6, 12 och 13 §§ samt 8 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 11 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 och 2 e §§, 2 kap. 14 §, 4 kap. 1, 2, 6–11 och 15–20 §§, 5 kap. 1 §, 6 kap. 1–3 §§, 8 kap. 7 och 10–12 §§ och 9 kap. 1 § samt rubrikerna närmast före 4 kap. 1 § och 6 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 6 och 20 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

I denna lag avses med

anläggning: en fast teknisk enhet där det bedrivs en eller flera verksamheter som ger upphov till utsläpp som kräver tillstånd enligt denna lag, inklusive all annan därmed direkt förknippad verksamhet, som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som bedrivs på platsen och som kan påverka utsläpp och föroreningar, och

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

flygverksamhet: en eller flera flygningar med luftfartyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium *eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* och som ger upphov till utsläpp som ska omfattas av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

2 e §³

Med *registerförordningen* avses i denna lag *kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 av den*

Med *registerförordningen* avses i denna lag *kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den*

¹ Jfr kommissionens förordning (EU) nr 920/2010 av den 7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG (EUT L 270, 14.10.2010, s. 1, Celex 32010R0920).

² Senaste lydelse 2009:685.

³ Senaste lydelse 2009:685.

21 december 2004, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG.

7 oktober 2010 om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG⁴.

Prop. 2010/11:151
Bilaga 6

2 kap.

14 §⁵

Övervaknings- och rapporteringsplanen enligt 13 § ska

1. innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. och för att beräkna luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan, och

2. vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur beräkningen av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan ska göras.

Övervaknings- och rapporteringsplanen enligt 13 § ska innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att övervaka och rapportera utsläppen enligt 5 kap. Om verksamhetsutövaren avser att ansöka om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap. 1 §, ska planen även innehålla uppgifter om de åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar för att möjliggöra en beräkning av luftfartygets lastvikt multiplicerad med den flygna sträckan.

Planen ska vara godkänd av tillsynsmyndigheten.

4 kap.

Utsläppsregister och anläggningsregister Unionsregister

1 §⁶

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett utsläppsregister finns i registerförordningen.

Ett anläggningsregister skall upprättas över de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag.

Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett unionsregister finns i registerförordningen.

⁴ EUT L 270, 14.10.2010, s. 1 (Celex 32010R0920).

⁵ Senaste lydelse 2009:685.

⁶ Senaste lydelse 2006:643.

Utsläppsrätsregistret och anläggningsregistret skall föras av den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten).

Den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten) är den nationella administratör som avses i artikel 6.1 i registerförordningen. Kontoföringsmyndigheten ska administrera konton i unionsregistret som myndigheten har öppnat och som tillhör följande kontotyper:

1. Sveriges nationella konton,
2. depåkonton för verksamhetsutövare,
3. depåkonton för luftfartygsoperatörer,
4. persondepåkonton,
5. depåkonton för handelsplattformar, och
6. kontrollörskonton.

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument skall inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument ska inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

2 §⁷

En utsläppsrätt är giltig enbart under den handelsperiod för vilken den är utfärdad.

I artikel 61 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

I artikel 57 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

5 §

En ansökan om *personligt* konto eller en ansökan om registrering i *utsläppsrätsregistret* skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt *på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kontoföringsmyndigheten föreskriver.*

En ansökan om *att öppna ett* konto eller en ansökan om registrering i *unionsregistret* ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud. En sådan ansökan får signeras och överföras elektroniskt.

⁷ Senaste lydelse 2006:643.

6 §

Minst ett ombud för den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto som avses i 1 § andra stycket 4 ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige.

7 §

Om en ansökan *om registrering* enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där eller i de föreskrifter som meddelats med stöd av den paragrafen, *skall* ansökan avvisas.

Om en ansökan enligt 5 § inte uppfyller de krav som anges där, *ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan. Om föreläggandet inte följs, ska ansökan avvisas.*

8 §

Om *en ansökan om personligt konto enligt 5 § eller om registrering av överlåtelse enligt 6 §* inte uppfyller de krav som anges i 5 respektive 6 §, *skall sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan.*

Om *den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto* inte uppfyller kravet i 6 §, *ska ansökan avvisas.*

Kontoföringsmyndigheten skall avvisa ansökningen, om ett föreläggande om komplettering inte följs.

9 §⁸

Kontoföringsmyndigheten *skall* avslå en ansökan om registrering

1. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 11 eller 12 §,

2. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska kommissionens centrala register eller det centrala registret för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

Kontoföringsmyndigheten *ska* avslå en ansökan om registrering *om* inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska unionens transaktionsförteckning eller den internationella transaktionsförteckningen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

⁸ Senaste lydelse 2006:643.

10 §

När kontoföringsmyndigheten vidtagit en registreringsåtgärd i utsläppsregistret skall kontohavaren skriftligen underrättas om det.

Om ansökan överförs elektroniskt enligt föreskrifter meddelade med stöd av 5 § får även underrättelsen överföras elektroniskt.

I artikel 11 i registerförordningen finns det bestämmelser om att en kontoinnehavare ska underrättas om vissa processer som rör kontot.

Om ansökan överförs elektroniskt enligt 5 § får även underrättelsen överföras elektroniskt.

11 §

Underrättas kontoföringsmyndigheten om att någon som finns antecknad i utsläppsregistret har gått i konkurs, skall en anteckning om detta göras på berörda konton.

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. anteckning i unionsregistret av beslut om att någon som finns registrerad i unionsregistret har försatts i konkurs eller att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller betalningssäkrats,

2. avvisning av en ansökan om registrering som inte är förenlig med en sådan anteckning, och

3. borttagande av en sådan anteckning.

15 §⁹

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i utsläppsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i utsläppsregistret.

Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i de konton i unionsregistret som kontoföringsmyndigheten administrerar enligt 1 §.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i unionsregistret.

⁹ Senaste lydelse 2006:643.

16 §¹⁰

I fråga om personuppgifter skall utsläppsrättsregistret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för Personuppgifter som kontoföringsmyndigheten administrerar i unionsregistret ska ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som staten, ett landsting eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och
 - a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i utsläppsrättsregistret,
 - a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i unionsregistret,
 - b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om utsläppsrätter eller kyotoenheter, eller
 - c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,
2. omsättning av utsläppsrätter eller kyotoenheter, samt
3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om utsläppsrätter eller kyotoenheter utgör underlag för prövningar eller beslut.

17 §

Kontoföringsmyndigheten skall på begäran lämna ut uppgift i utsläppsrättsregistret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till utsläppsrättsregistret. Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgift i unionsregistret till tillsynsmyndigheten.

18 §

Kontoföringsmyndigheten skall årligen, senast den 31 januari, underätta en innehavare av ett konto i utsläppsrättsregistret om innehålllet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår. Kontoföringsmyndigheten ska senast den 31 januari varje år ge innehavaren av ett konto som anges i 4 kap. 1 § andra stycket 2, 3, 4 eller 5 ett besked om innehålllet på kontot per den 31 december det närmast föregående kalenderåret. Beskedet ska lämnas genom att det hålls tillgängligt elektroniskt där kontoföringsmyndigheten håller annan information tillgänglig för kontohavaren.

19 §

En uppgift på ett konto i utsläppsrättsregistret, skall rättas om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel En uppgift på ett konto i unionsregistret ska rättas om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller lik-

¹⁰ Senaste lydelse 2006:643.

eller liknande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs *skall* ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

ande förbiseende eller till följd av tekniskt fel. Den vars rätt berörs *ska* ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart onödigt.

Bestämmelser om återkallande av transaktioner i unionsregistret finns i artikel 51 i registerförordningen.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller i stället för första stycket bestämmelserna om rättelse i 28 § personuppgiftslagen (1998:204).

20 §¹¹

För upprättande av konto i utsläppsregisteret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut en avgift. Regeringen meddelar föreskrifter om avgiften.

Kontoföringsmyndigheten får ta ut en avgift för att öppna ett persondepåkonto eller ett depåkonto för handelsplattform i unionsregistret.

Avgiften får inte belasta verksamheter med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter.

20 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om sådan avgift som avses i 20 §.

5 kap.

1 §¹²

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av de växthusgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll,

2. vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, och

2. vara verifierad av en kontrollör enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 § 2, och

3. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

¹¹ Senaste lydelse 2009:1324.

¹² Senaste lydelse 2009:1325.

6 kap.

1 §¹³

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske *till kontoföringsmyndigheten* senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret.

För varje anläggning ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen. För en flygverksamhet ska verksamhetsutövaren överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från flygverksamheten. Överlämnandet ska ske senast den 30 april och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret. *Vid fastställande av tidpunkten för överlämnande gäller inte 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid. I artiklarna 46–48 i registerförordningen finns det bestämmelser om förfarandet för överlämnande.*

Om en verifierad rapport enligt 5 kap. 1 § inte har getts in innan ett beslut av tillsynsmyndigheten enligt 5 kap. 2 § första stycket har vunnit laga kraft, ska antalet utsläppsrätter motsvara de sammanlagda utsläppen enligt detta beslut.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *behörig myndighet* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövares skyldighet enligt första stycket.

Utsläppsrätter som utfärdats av en *nationell administratör* i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövares skyldighet enligt första stycket.

Annulering av utsläppsrätter

Borttagande och annullering

2 §¹⁴

Bestämmelser om *annulering* av utsläppsrätter och kyotoenheter finns i artiklarna 58–62 i registerförordningen.

I artiklarna 49 och 50 i registerförordningen finns *det* bestämmelser om *förfarandet för att ta bort* utsläppsrätter och *annullera* kyotoenheter.

3 §¹⁵

En utsläppsrätt, utsläppsminskingsenhet eller certifierad utsläppsminskning får inte överlämnas för att fullgöra skyldigheten enligt 1 § första

¹³ Senaste lydelse 2009:685.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:643.

¹⁵ Senaste lydelse 2006:643.

stycket, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

En utsläppsrätt eller kyotoenhet får inte *överlämnas för frivillig annullering enligt artikel 62* i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

En utsläppsrätt eller kyotoenhet får inte *tas bort eller annulleras enligt artiklarna 49 och 50* i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

8 kap.

7 §

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläppsrätter *till kontoföringsmyndigheten*, när denne *skall* överlämna utsläppsrätter för det efterföljande kalenderåret.

En verksamhetsutövare som betalat avgift enligt 6 § är inte befriad från sin skyldighet enligt 6 kap. 1 § att överlämna utsläppsrätter, när denne *ska* överlämna utsläppsrätter för det efterföljande kalenderåret.

10 §¹⁶

Den som lider skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § har rätt till ersättning av staten.

Den som lider skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § *första stycket* har rätt till ersättning av staten, *om rättelsen sker till följd av att kontoföringsmyndigheten har gjort en felregistrering*.

Ersättning lämnas inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter bort inse att fel förekommit.

11 §

Utöver vad som följer av 9 § gäller *bestämmelserna* i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

12 §

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 9 och 10 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 10 § av den myndighet som regeringen bestämmer.

¹⁶ Senaste lydelse 2009:685.

1 §¹⁷

Följande beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen:

1. beslut om tillstånd enligt 2 kap.,
2. beslut om godkännande av en övervaknings- och rapporteringsplan enligt 2 kap. 14 §,
3. beslut om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap.,
4. beslut om korrigeringsbeslut enligt 4 kap. 4 §,
5. beslut om avvisning enligt 4 kap. 7 eller 8 §,
6. beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § första stycket,
 7. beslut om att vägra öppna ett persondepåkonto enligt artikel 13.4 i registerförordningen eller ett depåkonto för handelsplattform enligt artikel 14.4 i registerförordningen,
 8. beslut om att inte godkänna ett behörigt ombud eller extra behörigt ombud enligt artikel 20.4 i registerförordningen,
 9. beslut om att vägra att uppdatera kontouppgifter eller uppgifter om behörigt ombud enligt artikel 21.1 i registerförordningen,
 10. beslut enligt artikel 27.1 eller 27.3 i registerförordningen om att stänga av tillträdesrätten till ett konto enligt artikel 27.5 i samma förordning,
 11. beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,
 12. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,
 13. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,
 14. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,
 15. beslut om offentliggörande av en verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,
 16. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och
 17. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.
7. beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,
8. beslut om uppskattning av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 §,
9. begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,
10. föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,
11. beslut om offentliggörande av verksamhetsutövers namn enligt 8 kap. 5 §,
12. beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, och
13. beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

¹⁷ Senaste lydelse 2010:941.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 i fråga om 1 kap. 2 §, 2 kap. 14 § och 5 kap. 1 § och i övrigt den dag regeringen bestämmer

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-05-20

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Leif Lindstam och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter

Enligt en lagrådsremiss den 12 maj 2011 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2010:944) om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken,
2. lag om ändring i lagen (2009:1326) om ändring i miljöbalken,
3. lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Malin Wik.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås ändringar i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Huvuddelen av ändringarna motiveras av att de nationella utsläppsregistren i EU:s medlemsstater ersätts av ett nytt unionsregister på EU-nivå. Vidare föreslås vissa förtydliganden i miljöbalken beträffande utsläpp av dikväveoxid, perfluorkolväten och koldioxid.

Förslaget till lag om ändring i lagen om handel med utsläppsrätter

Ingressen

I tredje dels-satsen saknas 4 kap. 5 §.

4 kap. 8 §

Enligt paragrafen ska en ansökan om att öppna ett persondepåkonto avvisas, om den som ansöker inte uppfyller kravet i 6 §. Det krav som avses är kravet att minst ett ombud för en sådan sökande ska vara folkbokfört eller ha säte i Sverige.

Avsikten med bestämmelsen kommer enligt Lagrådets mening bättre till uttryck om paragrafen ges följande lydelse:

Om den som ansöker om att öppna ett persondepåkonto inte har ett ombud som uppfyller kravet i 6 §, ska ansökan avvisas.

Enligt punkt 1 i paragrafen får regeringen meddela föreskrifter om anteckning i unionsregistret bl.a. om att en utsläppsrätt har utmätts, belagts med kvarstad eller betalningssäkrats.

I 6 kap. 3 § andra stycket används lokutionen ”utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring”. Lagrådet godtar denna lokution liksom lokutionen ”betalningssäkrats” men förordar att samma lokution används i de båda paragraferna.

4 kap 20 §

Det framgår av lagtexten att den avgift som kontoföringsmyndigheten får ta ut är en avgift för att upprätta konto i utsläppsregistret (öppningsavgift). Av författningskommentaren bör detta framgå tydligt.

6 kap 1 §

Första stycket innebär att en verksamhetsutövare varje år ska överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen under närmast föregående kalenderår. Överlämnandet ska ske senast den 30 april. Denna tid kan infalla på dag som anges i 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid, bl.a. på en söndag, annan allmän helgdag eller lördag. Tidpunkten den 30 april är emellertid föreskriven i handelsdirektivet och därför kan lagen om beräkning av lagstadgad tid inte tillämpas, om verksamhetsutövaren överlämnar utsläppsrättigheterna efter den 30 april. För att tydliggöra detta föreskrivs i den remitterade lagtexten att ”Vid fastställande av tidpunkten för överlämnande gäller inte 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid”. Lagrådet finner att denna formulering är missvisande eftersom varken den kontoförande myndigheten eller någon annan myndighet fastställer tidpunkten för överlämnandet, utan verksamhetsutövaren kan överlämna utsläppsrätterna när som helst under tiden januari – april året efter utsläppsåret. Lagrådet föreslår att första stycket förtydligas genom att den citerade meningen ersätts med följande:

Överlämnandet får inte med stöd av 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid ske senare än den 30 april.

8 kap. 10 §

I paragrafens första stycke anges att den som lider skada i vissa fall har rätt till ersättning av staten. Som paragrafen är utformad ska skadan ha uppkommit till följd av ett beslut om rättelse, om rättelsen sker till följd av att kontoföringsmyndigheten har gjort en felregistrering. Lagrådet finner att det inte gärna kan vara rättelsen som ska ha orsakat skadan utan det fel som rättas. Första stycket kan därför i stället ges följande lydelse:

Den som lider skada till följd av ett fel som rättas enligt 4 kap. 19 § första stycket har rätt till ersättning av staten, om rättelsen avser en felregistrering som gjorts av kontoföringsmyndigheten.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar övriga lagförslag utan erinran.

Prop. 2010/11:151
Bilaga 7

Miljödepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 maj 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Bildt, Ask, Larsson, Carlgren, Hägglund, Carlsson, Borg, Sabuni, Billström, Tolgfors, Björling, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Ullenhag, Hatt

Föredragande: statsrådet Carlgren

Regeringen beslutar proposition 2010/11:151 Nytt unionsregister för utsläppsrätter

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
Lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter	2 kap. 14 § 4 kap. 11 § 4 kap. 20 § 4 kap. 20 a §	32010R0920